

29/1/75

ВІСНИК

СВІТОВОГО
КОНГРЕСУ
ВІЛЬНИХ
УКРАЇНЦІВ

Рік I Ч. 2.

Листопад — 1974 — NOVEMBER

Vol. I. No. 2

● Bulletin of the World Congress of Free Ukrainians ● Le Bulletin du Congrès Mondial des Ukrainiens Libres ● Das Bulletin des Weltkongresses der Freien Ukrainer ● El Boletín del Congreso Mundial de Ucránios Libres ● Boletim do Congresso Mundial dos Ucrânicos Livres

Видає: ІНФОРМАЦІЙНА СЛУЖБА СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Керівник: Юрій Даревич

Редактор: Омелян Тарнавський

Published by THE INFORMATION SERVICE OF THE WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS

Director: Jurij Darewych

Editor: Omelan Tarnavskiy

ADDRESS: WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS

2200 Yonge Street, Suite 1701,

Toronto, Ontario, Canada, M4S 2C6

Telephone: (416) 487-4611

ЗМІСТ

О. д-р В. Кушнір: Мої відвідини українців в Австралії	1
Акція СКВУ — "Листопад — місяць СКВУ"	8
Проголошення Секретаріату СКВУ	8
М. Плав'юк: Листопад — місяць СКВУ	9
Звернення до українського громадянства напих церковних і громадських проводів	11
Повідомлення про пленарну сесію Секретаріату СКВУ	16
Ю. Шимко: Діяльність Президії Секретаріату СКВУ	16
М. Липовецький: Комітет оборони В. Мороза	27
Акція оборони Валентина Мороза	30
Ф. Мартинюк: Мої відвідини Європи	31
Фінансове повідомлення Комітету оборони В. Мороза в Торонті	32
Самвидавний "Український Вісник" про СКВУ	33
Звернення 2-го Конгресу СКВУ в справі мішаних подруж	34
Список організацій і установ — членів СКВУ	35
Адреси крайових громадських централів в Європі	38
Список датків на фонд СКВУ	39

о. д-р Василь Кушнір

МОЇ ВІДВІДИНИ УКРАЇНЦІВ В АВСТРАЛІЇ

На Другому Світовому Конгресі Вільних Українців, що відбувся в перших днях місяця листопада в місті Торонто в Канаді, під час живих дискусій про працю СКВУ та крайових Централів, делегати Конгресу часто висували потребу тіснішого зв'язку між Секретаріатом СКВУ та Крайовими Централами. Листовий контакт цілком не вистачає і потрібний є зв'язок особистий. Після мого вибору на Президента СКВУ я особисто зложив приречення перед Конгресом, що вибраний Секретаріат візьме цю справу під особливу увагу.

На першому пленарному засіданні нового Секретаріату, зараз після Конгресу, справу особистого контакту між Секретаріатом і крайовими централами підніс знову п. М. Цюрак, голова СВОА, запрошуючи мене на З'їзд Делегатів Українців Австралії (це Конгрес українців Австралії) на місяць червень 1974 р.

З Вінніпегу я виїхав дня 9 червня через Мінеаполіс до Лос Анджелес. Вибрав я ту дорогу тому, що Український Конгресовий Комітет Америки просив мене вступити до Лос Анджелес і відвідати тамошню громаду. До

Лос Анджелес я прибув о год. 12:25 по полудні. На лєтовиці привітала мене делегація української громади хлібом і сіллю. Після короткого відпочинку в резиденції о. Колтуцького, пароха укр. кат. в Лос Анджелес, ми виїхали на пікнік, який уряджував місцевий Відділ Українок Америки.

Увечорі відбулася зустріч з громадянством в Народнім Домі. Народній Дім в Лос Анджелес, це культурний центр для тутешньої української громади. Будинок гарний, просторий. Присутніх було около 100 осіб. Більшого числа вони не сподівались, бо українці в Лос Анджелес у більшості мешкають далеко, не раз 30-40 миль від міста.

У мойому слові, тут як і всюди інде, я підкреслював особливо органічні процеси нашої української організованости. Українська організованість у вільному світі росте і виростає даліше з потреб нашого життя з особливих обставин нашого життя у вільних країнах нашого поселення, узгляднюючи особливе положення землі наших батьків, України. В тому органічному рості нашого життя у вільному світі, ми завершили нашу організованість Світовим Конгресом Вільних Українців. Світовий Конгрес Вільних Українців, це особливе досягнення в нашому житті, чого ми не стрічаємо ніде в історії нашого організованого українства. Ми посягнули по справу ЄДНОСТІ і ПРАЦІ усіх українців, які мешкають сьогодні у вільному світі, у різних країнах, під тисненням різних культур, різних етнічних груп. Нашою організованістю ми осягнули єдність українців розділених між собою державами, океанами та континентами. Ми всі сьогодні працюємо над прекрасним образом ВІЛЬНОГО УКРАЇНЦЯ в рамках нашого Українського Світового Конгресу. Наша праця тільки що в початках. Жодне наше поселення не є сьогодні осамітнене, не є оставлене саме собі, всі ми в ЄДНОСТІ і ПРАЦІ творимо одну велику українську родину. Ми належимо тепер всі до себе і працюємо всі разом і для нас самих, не тільки, щоб наше життя зберегти, але щоб його скріпити і поширити, щоб нашою працею у всіх країнах нашого поселення ми піднесли наш культурний рівень, в боротьбі з труднощами викристалізували наш характер, скріпили нашу волю у постійному стремлінні до кращого завтра, гідного життя у наших поселеннях, що рівночасно є тою помічною

рукою для ЗЕМЛІ НАШИХ БАТЬКІВ. Господне Провидіння вивело нас з землі наших Батьків не на те, щоб ми розплилися у чужому морі, але на те, щоб ми жили і в повній нашій національній свідомості, кожний з осібна і всі разом відповідали за долю нашого поселення в різних країнах нашого поселення і за долю українського поневоленого, але не скореного народу.

О. митрат Василь Кушнір, президент СКВУ, промовляє на з'їзді СУОА Австралії, що відбувся в Аделаїді в червні ц. р.

До Австралії з Лос Анджелес я мав відлетіти у вівторок ввечером. Однак через мов переочення я відлетів доперва в середу в полудні і до Аделаїди прибув наступного дня по полудні. На лєтовиці мене стрінула численна делегація, яку очолював п. М. Цюррак, Президент СУОА. З делегацією був також Єп. Іван Прашко.

15-го червня відбувся З'їзд Делегатів Українців Австралії. З'їзд відбувся в Народнім Домі міста Аделаїди. Народній Дім, це гарна будова з просторою залєю на концерти та інші святочні імпрези. На Угольному Камені видіють на металевій плиті імена Митрополита Максима з Канади і Митрополита Мстислава з Америки, які благословили угольний камінь цієї будови. В гарно прибраній залі зібралися Делегати з цілої Австралії. З'їзд Делегатів Союзу Українських Організацій Австралії відповідає нашим конгресам КУК в Канаді або конгресам УККА в Америці. Всіх Делегатів прибуло 57. Деякі Громади не вислали своїх делега-

тів з огляду на велику віддаль та поважні фінансові видатки.

Після відкриття З'їзду, Президент СУОА, п. М. Цюрак, попросив мене та преосв. І. Прашка до привіту. Відтак у своєму звіті п. Цюрак перейшов працю теперішнього Заряду на протязі своєї каденції. З доведеної праці він був вдоволений, однак вказав також на деякі поважні недомогання в лоні української австралійської громади. Особливу вагу він звернув на деякі статті часопису "Вільна Думка". Слідували даліше звідомлення різних комісій, що у висліді давало доволі ясний образ про діяльність українців Австралії. Дискусія над звітами була жива, часто гаряча, особливо тоді, коли порушено статті "Вільної Думки". В тій справі займали слово майже всі делегати і недвозначно п'ятували статті поміщені в тому органі, як умисну диверсію. В дискусії в цій справі займав кілька разів слово п. М. Свідерський, який своїми особистими впливами і своїми контактами з Редакцією "Вільної Думки" обіцяв цю справу в майбутньому направити. На тому цю справу поладнано. В далішій дискусії над звітами делегати висказувалися не надто позитивно про працю Централі. Вимагали більше праці та більше ініціативи в різних ділянках їхнього громадського життя. Досить широка дискусія розвинулася над Рідною Школою, над Українською церквою, в справі занепаду української мови, передовсім серед молоді. Гаряча була дискусія в справі Катедри українознавства на одному з австралійських університетів.

На закінчення З'їзду мене ще раз попросили до слова. Мені і цим разом було мило сказати ще декілька слів до Делегатів. В першій мірі я підкреслив моє особисте вдоволення з перебігу нарад та дискусій, які велися на високому рівні. Залишаючи на боці певні анимозії особистої натури делегатів, то, що є до певної міри зрозумілим серед таких обставин, бесідники звертали увагу на речеві справи, мимо своєї критики, домагаючись більше праці, більше контакту з провінційними громадами та більше зрозуміння і єдності в праці громад. На мою думку З'їзд Делегатів був високо позитивним, даючи новому проводові напрямні праці на майбутнє.

З вибором Президії провід СУОА перейшов з Аделаїди до Сиднею, а Президентом вибрано п. М. Свідерського, дотеперішнього голову українських громад Н.П.В. При нагоді

З'їзду Делегатів в Аделаїді, я вперше заізнався з особливою структурою організованості українців в Австралії. Українці в Австралії зорганізовані в т. зв. ГРОМАДИ, які, як Громади, зареєстровані і мають своє майно. Ці Громади дуже подібні до жидівського кагалу. Мабуть тій громадській організації треба завдячувати, що українці Австралії за 25 літ свого побуту могли так сильно устійнити своє життя. Сьогодні не тільки 95% українців мають свої прекрасні доми, але й свої Церкви, Народні Доми, школи, резиденції для священників, це щось чим не можемо похвалитися ми в Канаді, а навіть в Америці. Їхні доми, церкви і Народні Доми удержувані у зразковій чистоті так, як взагалі Австралія ціла красується чистотою доріг, парків, державних та культурних будинок, одним словом, це країна великої майбутності.

Початки української іміграції до Австралії були, як кожної іншої, дуже тяжкі. Приїжджали вони звичайно більшими групами, а уряд розташував їх по численних таборах, віддалених від більших центрів країни, нероз сотками миль. Чоловіки мусіли йти до роботи на фарми, до лісів або на залізну дорогу, а жінки оставались самі з дітьми в таборах. Очевидно це відбивалося дуже від'ємно на родинному життю.

Серед так складних обставин наші священники почали своєю душпастирську працю. В першій мірі треба було відшукувати наші родини, розкннені по широкіх просторах. Не було більших труднощів з тими, що мешкали по таборах, але була поважна трудність відшукувати українців, які поселилися у багаточисленних містах, ще тяжче було з тими, що мешкали і працювали по фармах і лісах. Мимо всіх тих труднощів, священники в розмірному короткому часі знали майже про всю іміграцію українців в Австралії. Коли взяти під увагу віддаль однієї української колонії від другої яких 100-200 або більше миль, то успіхи цієї місійної праці наших священників треба завдячувати знаменито зорганізованій транспортації і комунікації Австралії. Дуже скоро, бо вже в 1950 роках, нашу Службу Божу відправляли у кожній столиці кожної провінції в Австралії, де майже щотижня напливали численні нові наші поселенці.

Українці Австралії почали своє організоване життя дещо в інший спосіб, як це було в Канаді чи Америці. В Канаді звичайно почи-

налося організоване життя українців від будови церкви, школи, нар. дому. Українці в Австралії пішли іншою дорогою. Вони почали своє організоване життя від закладання Церковних Братств, які охоплювали всіх вірних даної округи.

Особливого значення набрали Братства передовсім у великих містах нашого поселення, як Мелборн, Сідней, Аделаїда, Брісбен та Кеїберра, столиця Австралії. Вони почали свою працю дуже скоро і з поважними успіхами. Вже в р. 1951 Церковне Братство в Мелборні заложило Рідну Школу, Братську Позичкову Касу, що перетворилося в ко-оперативу "Дністер". Завдяки Церковним Братствам, створилися між українцями в Австралії так звані ГРОМАДИ, які як ресстровані інституції, лягли в організаційну структуру українців Австралії. Українці Австралії на своїому Конгресі, чи як вони називають З'їзді Делегатів, були, між іншими, заступлені делегатами Громад.

Того самого дня, тобто в суботу, ввечері відбувся концерт місцевого хору для вшанування своєї 25-ліття існування. В неділю я відправляв Службу Божу в одній з церков, бо в Аделаїді є дві церкви.

17-го червня, на обіді з Пресв. І. Прашком та ще кількома чільними громадянами Аделаїди, ми застановилися над дальшою моєю дорогою в Австралії. Попередній Заряд Централі, зайнятий З'їздом Делегатів, не багато в тому напрямі зробив, а новий заряд властиво був безрадний. Цілий дальший плян моєї дороги плянував Єп. І. Прашко.

Після З'їзду я розпочав відвідини різних місцевостей Австралії: Перт, Мелборн, Брісбен, Кеїберра та Сідней.

До Перт я прилетів о год. 1.30 по полудні. На лєтовищі привітала мене делегація, яку очолював о. Ігор Шпитковський, колишній парох церкви Пресв. Евхаристії у Вінніпегу, Канада. Церковна громада в Перт дуже мило представляється, а особливою її прикрасою є гарна стилєва церква та резиденція священика. Того самого дня ми бодай частинно відвідали місто Перт з його прекрасними парками та будівлями. В середу, 19 червня ми виїхали з о. Шпитковським над Індійський океан та оглянули дуже звісну пристань на західнім побережі Австралії, пристань Фрімантл.

Увечері того дня ми виїхали дорогою Грейт Інтерн Гайвей, яких 60 миль до Норт-

гем, З. А., де знаходиться дочерна парафія Різдва М. Б. Громада там є невеличка, однак досить гарно організована. Народний Дім гарний і просторий. О год. 8.00 ввечора відбулася стріча з тою невеличкою громадою. Присутніх було около 30 людей. На цю громаду, це вистачаюче число, тим більше, що це був будний день, робочий день. Як звичайно при інших нагодах, я з'ясував присутнім життя наших поселень у різних країнах, стан їхнього життя та їх організованість, яка є сьогодні завершена Світовим Конгресом Вільних Українців. Ціль Світового Конгресу — об'єднання всіх українців усіх країн для успішної праці нашого поселення у всіх ділянках життя. Після запитів та дискусій та моєї відповіді, місцевий відділ Союзу Українок прийняв нас гарною перекускою та після цього, серед милої атмосфери, ми розпрощалися і вирушили в дорогу до Перт.

О год. 8.00 ввечора відбулася зустріч з громадянством Перт в парохіяльній залі. Присутніх около 80-100 людей. Стрічу відкрив голова Громади п. Михайло Дошак. Моя доповідь йшла по звичайній лінії як і в інших зустрічах, тут і там з певними відхиленнями, заторкуючи життя поодиноких наших поселень як і нашого поселення в цілому.

Дискусія була досить цікава так, як і в моїх попередніх стрічах з громадянством інших Громад. Наприклад: Якє становище СКВУ до фільмів з України, який вплив може мати на життя українців Канади новий уряд Трудо, якє становище СКВУ до українських політичних організацій, що робити з українцями, які від нас відходять. Піднесено також пропозицію оподаткування всіх українців на потреби СКВУ.

21-го червня я виїхав з Перт до Мелборн. В Мелборн на лєтовищі мене вже очікував Владика І. Прашко, оо. духовні, Б. Шемет, голова мелборнської Громади та кілька інших осіб. Заїхав я до резиденції Владики Івана. На другий день разом з Владикою Іваном, я відвідав парохіяльну школу, яка міститься в парохіяльній залі під Катедрою. Кляси гарно і відповідно улаштовані, особливо увагу звертає на себе Діточий Садочок. Всіх дітей в школі є 180. При вході до кляси діти всі ставали і поздоровляли нас словами: Слава Ісусу Христу. Діти досить гарно говорять по-українському, лиш тут і там чути англійські налєти у вимові. Учителі всі кваліфіковані і виглядає,

що журяться і стараються якнайкраще вщепити в серця дітей не тільки знання української мови, але також і духа та любов до всього того, що є наше рідне. Школи відвідують діти лише тих батьків, які є членами церкви.

В школі цій та інших уживають підручників Дейко, однак на їх думку, вони хотіли б мати кращі підручники, бо ці, які є, не достатньо їм вистачають. Загально можна сказати, що Церковна Громада в Мелборні є досить гарно розвинена. Поза тим також є Філії в Саншайн, Нюпер, Нобл Парк, Ст. Албанс, Джіленг. Кожна філія має свою управу, свій Народний Дім. Кожна Філія, так як і Централя, відбуває свої свята та свої імпрези, нпр. Свято Державности, Свячене і т. п. На загал Філії і Централя працюють в згоді.

В Мелборні є Церкви католицькі і православні, є українська Католицька Катедр в Мелборні та гарна церквця в Саншайн. Також раз на місяць правиться Служба Божа в Нобл Парку. Можна сказати, що більшість людей приходять до Катедри. Є також церква в Джіленгу (60 км. від Мелборні). На загал українська Католицька Церква працює в згоді та постійно є слідний її розвій під кожним оглядом. Про це наглядно свідчить Евхаристійний Конгрес, який відбувся минулого року в Мелборні з особливим зарепрезентуванням нашої Церкви. Треба дати велике признання нашому Владиці Кир Іванові, який від самих початків нашого поселення в цій країні працював і далі працює для загального добра нашої громади в Австралії.

На жаль Українська Православна Церква не є в такому щасливому положенні. Поділена на юрисдикції, і це є причина тяжкого її положення. В Громаді Мелборну є три або чотири православні церкви і кожна з них є окрема. Хоч священники сходяться і живуть в згоді, то нарід це відчуває.

Справа шкільництва є досить добре налагодана. В Катедрі відбувається наука в суботу і так само відбувається наука в Народних Домах, очевидно там, де Народний Дім знаходиться. На загал у наших школах дається відчувати брак шкільних підручників та кваліфікованих учителів.

В Мелборні є дві Молодечі Організації, тобто СУМ і Пласт. Є також Студентська Громада. СУМ і Пласт мають около 120 членів у своїх організаціях. Разом 240 молоді охоплені

в тих організаціях. Тут лежить наша найбільша проблема. Молодь, можна сказати, ходить до церкви, але коли досягне 15-16 літ віку, відпадає. Якщо навіть приходять до церкви, то в церкві тяжко їх вдержати. Рідко буває так, щоб молода людина не згала, що діється в Україні, але і на тім кінчиться їх заінтересування. Студенти є цього найкращим прикладом. Говорять багато, але коли прийдеться щось зробити, дуже багато відпадає. На загал, молодь в Мелборні не є зла, але потребує більше почуття до української справи та більше обов'язку до праці.

Контакт з австралійським урядом є, однак він не є вистачаючим. Казали мені мелборнці, що сьогодні відчувається брак того духа, який був 20 літ тому. Тоді, коли чоловік заробляв 7 фунтів, то зараз давав 2 фунти на якусь добру ціль. Сьогодні дуже тяжко дістати від нього 2 доларя.

Ми заїхали до містечка Джілонг. Там вступили відвідати невеличку, але дуже милу церквцю з прекрасним іконостасом. Відвідали також Народний Дім, також зразкову будівлю.

Після гарно і успішно перебутого дня, я прибув до Мелборну о год. 8.30. Цього вечора загоствив до моєї кімнати Владика Іван і ми говорили довго в ночі. Говорили про різні справи, що стосуються українців в Австралії. Турбували Владика мішані подружжя, виховання нашої молоді, шкільна дітвора, брак кваліфікованих учителів у Рідних Школах, недостача добрих шкільних підручників, побудова дому для старших віком. Була мова про Священу Конгрегацію для Східних Церков та про брак солідарности між українським католицьким єпископатом.

В неділю, дня 23 червня я відправив Службу Божу в Катедрі в Мелборні. Мене представив вірним, після Євангелія, о. Парох, а відтак я сказав відповідне слово признання та заохоти вірних у дальшій, так дотепер благословенній їх праці. Співав гарно парохіяльний хор. Вірних у храмі було около 400 людей. Того дня увечорі я мав зустріч з громадянством Мелборну. Зустріч відбулася у просторому Народному Домі. Присутніх понад 100 людей. Я прибув до Народного Дому в товаристві Владики Івана. Присутні прийняли нас оплесками. За почесним столом засіли представники різних організацій Громади Мелборну. Сходили

відкрив привітальним словом Голова Мелборнської Громади п. Шемет. Після його слова, вітали мене представники поодиноких організацій, кожний з особна. У моєму слові я особливо підкреслив працю і досягнення Громади Мелборн та зложив подяку Владисі Іванові, що він так щиро займався моєю дорогою в Австралії, та що він через своїх добрих оо. Духовних повідомив усі місцевості, де і коли я до них завітаю. Відтак моє слово йшло по лінії інформативній про організованість українців у різних наших поселеннях у Вільному Світі, завершуючи її Конгресом Вільних Українців. Підкреслюючи цілі та завдання СКВУ, закликав усі українські організації до щирої співпраці з Секретаріатом СКВУ для успішнішої праці в поодиноких країнах та в цілому для скріплення українства у Вільному Світі, то що є найкращою запорукою помочі для українського народу на Землі наших Батьків.

Після того йшла досить жвава дискусія, заторкуючи різні проблеми нашого українського життя, наприклад, які є відносини українських політичних секторів до СКВУ, які відносини є між УНР і СКВУ, яка філософія та ідеологія СКВУ, як представляється справа нашого шкільництва, нашої молоді, чи молодь є заступлена в СКВУ?

Відтак я виїхав до міста Брісбен, що є віддалене найдаліше на схід від наших поселень. На летовищі стрінув мене о. Василь Рожек з представниками цієї Громади. Ми заїхали до парохіяльного дому, зараз біля гарної церкви. Після вечері ми зійшли до парохіяльної залі, де зібралось около 50 людей. Це достаточне число як на будній, робочий день і на цю величезну громаду. Тут були подібні питання, як попередньо, а особливо цікавило присутних життя українців в інших поселеннях. На другий день 27-го червня я виїхав до столиці Австралії Кенберра. В Кенберрі я перебув всього два дні. Кенберра, це осідок Федерального Уряду, положена у незвичайно гарній околиці Стейту Нью Саут Вейлс. Це місто досить нове, покриває около 900 квадратних миль і має 130.000 населення. Особливу увагу звертають на себе величаві державні будинки, амбасади, австралійський военний пам'ятник, прекрасні церкви і готелі, парки і городи, зелені дерева і багато квітів, взірцево чисті і гарно удержувані дороги, в очі впадає частина residen-

ційного міста. Все те надає Кенберрі особливої гідності і чару.

В Кенберрі я мав передовсім стрінутися з урядом в особі прем'єр міністра та його кабінету. На жаль мої надії не увінчалися успіхом, бо саме тоді Парлямент був на вакаціях і нікого з визначних міністрів не було в місті. Відвідав я Канадського Високого Комісаря, але прийняв мене його заступник, бо сам Комісар був на відпустці в Канаді. Заступник Високого Канадського Комісаря був радий з моєї візити і старався улаштувати мені побачення бодай з одним міністром Кабінету, однак і це показалося без успіху, бо всі міністри виїхали зі столиці. Мав я інтерв'ю з місцевою пресою. Та помімо фотографії моєї особи, у пресі появилася лиш маленька вістка про мій побут в Кенберрі та про мої відвідини українського поселення в Австралії. Єдине, що мені удалося, то зустріч з трьома сенаторами і одним федеральним послом. Всі вони були з консервативної партії. Наша зустріч відбулася спільним обідом. Під час обіду я привітав їх відповідним словом, повідомлючи їх про місію моєї подорожі, як Президент Світового Конгресу Вільних Українців. Всі вони по черзі дуже тепло відповідали, підкреслюючи вклад українців в розбудову Австралії.

З Кенберри я виїхав до Сидней, до найновішої колонії українців в Австралії, що з поселенням в Мелборн є найважливішим центром українського життя. В Сидней, на летовищі, мене стрінула поважна делегація нової Централі, з о. Парохом Шевцівим на чолі. Привітом на летовищі прийняв мене п. М. Свідерський, Голова Об'єднання Української Громади Н. П. В. і повообраний Голова СУОА, тобто Централі Українців в Австралії. Були там діти з квітами та представники жіночих організацій. Я заїхав до резиденції о. пароха Шевціва, яка є зараз побіч церкви Св. Андрея. Біля церкви є також парохіяльна зала та приміщення для Рідної Школи.

В найближчу неділю я мав Службу Божу в Церкві Св. Андрея. Простора і стилева церква повна вірних. Службу Божу співала ціла церква мелодійно уложеним співом. Увечері того дня відбулася стріча в Народному Домі. Присутніх понад 150 людей. Привітав мене Голова п. М. Свідерський. Між іншими були присутні: о. І. Шевців, протопресвітер о. Василь Чеванів від Консistorії У. А. П. Церкви, Голо-

ва Стейтової Управи Союзу Українок Н. П. В. п-ні Н. Кармазин, Булавний Осередку СУМ в Сидней п. Петро Лютас, пл. сен. О. Коржанівський. Голова Культурного Товариського Клубу в Сідней Б. Губ, голова Фундації ім. Кн. Святослава Завойовника Г. Міщук. Вечір був цікавий, питання і відповіді були менш-більш як у попередніх моїх зустрічах. На другій день увечері о год. 6.00 відбулася зустріч з Новим Зарядом СУОА. Сходинами провадив Голова п. М. Свідерський. У короткому слові я заторкнув справу щирої співпраці з СКВУ, співпраці в ЄДНОСТІ і щирої громадської ПРАЦІ. В дискусії і запитах брали участь майже всі присутні. Підкресливали дуже чітко потребу брошур в англійській мові. Брошури не повинні бути характеру пропагандивного, але правдивого наświetлення даних про Україну та українців, про їх життя та змагання, особливо відносно України. Вони мають певні контакти з державними чинниками, однак їм бракує певної літератури, щоб вони могли дати своїм співгромадянам бодай до перегляду. На ту ціль сама Громада Сидней може легко зложити 30,000 доларів. Ми потребуємо, говорили присутні, інформації солідних, однак у нас в Австралії нема кому тим зайнятися, прямо не маємо на те сил.

Після конференції з Зарядом Централі, зараз безпосередньо, в тій самій залі, відбулася конференція з представниками організації міста Сидней, включно з Зарядом Централі СУОА. На тій конференції, після мойого слова, відбулася дуже цікава і різноманітна дискусія. Недавно в Сидней відбувся Конгрес Молоді. Присутніх делегатів було коло 60 з цілої Австралії. Мова на Конгресі була англійська, українська мова представлялася дуже слабо. Проблема МИ і наша МОЛОДЬ, говорили присутні, є дуже тяжка, лекуча. Стріча СУМ і Пласту, яка мала відбутися, не відбулася. Є поважні побажання щодо рідних шкіл, так до самого навчання, як і до методи навчання. Між численними питаннями пригадую наступні: Як ми маємо ставитися до шкільних підручників виданих в УССР? Як працює Шкільна Рада при СКВУ? Чи вона діє через крайові Централі, чи прямо з поодинокими школами? Чи Молодь є заступлена в СКВУ? Маємо поважні застереження щодо наших професіоналістів і бізнесменів, докторів та інженерів. Треба на це звернути увагу. У нас, так продо-

жалася дискусія, ця справа дуже актуальна і загострена. Чи в тій справі щось робиться при СКВУ? Справа інтелігенції в Австралії не представляється зовсім рожево. Як представляється справи фінансів в СКВУ? Чи добровільне оподаткування не було б кращим? Чи не було б добре і вказане, щоб організаційна структура наших поселень була всюди однакова, чи мільйоновий фонд, який збирає організація Визвольного Фронту підлягає СКВУ? Чому нема в Канаді Катедри Українознавства? Чи є які проекти перепису українців у Вільному Світі? Чи є який контакт СКВУ з іншими Конгресами інших народів? Чи існує українська Центральна Бібліотека? Як відноситься новий уряд Канади до України? Що думає СКВУ про Святий Рік 1975? Як представляється справа організації Українського Вояцтва, Українського Леґіону, Українських Братств і багато інших питань.

Як бачимо, в Сіднею, що після Мелборну є найбільшим поселенням українців в Австралії, українське життя є досить цікаве у своїх заінтересуваннях і змаганнях до кращого. Я на всі ті питання відповідав, на деякі досить обширно. Думаю, що в тому випадку мої відповіді були для всіх задовольняючі. Лишається одне: Доцільне плянування і координація усіх тих проблем, які нуртують в українській громаді не тільки в Австралії, але всюди.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У списку членів керівних органів СКВУ, надрукованому у "Віснику СКВУ", номер 1, з червня ц. р., на сторінці 10-ій під II/1 (п. н. "Члени пленуму Секретаріату СКВУ із США") пропущено через недогляд, що представником Української Світової Кооперативної Ради до пленуму Секретаріату СКВУ є заступник голови цієї ж Ради, директор Омелян Плешкевич з Чикага, США. Оцим цей наш недогляд справляємо. — Редакція

ПОДЯКА

Редакція "Вісника" складає щирю подяку редакції щоденника "Свобода" в Джерзі Сіті, США, та п. Богданові Колосові з Торонта за світлинні, поміщені в цьому номері.

Листопад — місяць СКВУ

● Неділя — 3 листопада:

ДЕНЬ МОЛИТВИ ТА ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ЄДНОСТІ

Оце поміщуємо звернення Секретаріату СКВУ з 7-го вересня ц. р. до всього українського суспільства у Вільному Світі, яке проголошує акцію "ЛИСТОПАД 1974 року — МІСЯЦЕМ СКВУ", як також повідомляє про покликання при Президії СКВУ Центральної Комісії та 4-ох підкомісій для проведення цієї листопадової акції СКВУ в цілій діаспорі.

У зв'язку з цим поміщуємо в цьому номері "Вісника СКВУ" статтю про акцію "ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ СКВУ" пера Миколи Плав'юка, 1-го заступника президента СКВУ. Також передруковуємо нижче швидко звернень керівних проводів нашого церковно-релігійного і національно-суспільного життя у справі цьогорічної листопадової акції СКВУ.

Ці звернення є наявним і найкращим доказом розуміння наших провідних церковно-релігійних і націо-

● Неділя — 10 листопада:

ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТІ З NESKOPENOIO УКРАЇНОЮ

нально-суспільних чинників ролі і завдає СКВУ, як нашої найвищої координаційної громадської централі, та прихильного ставлення до діяльності СКВУ. Ці звернення закликають також усе наше суспільство у Вільному Світі дати в "листопаді — місяці СКВУ" для Секретаріату СКВУ всебічну моральну та матеріальну підтримку, щоб тим уможливити Секретаріатові СКВУ, його Президії, як також усім Радам і Комісіям при СКВУ поновартісно і ефективно працювати та своєчасно виконувати свої важливі завдання.

Зауважуємо, що в цьому номері друкуємо лише ті звернення наших провідних чинників у поодиноких країнах діаспори, які наспіли до Редакції "Вісника СКВУ" до 15 листопада ц. р., і в такому хронологічному порядку, в якому вони появились. — Редакція

ПРОГОЛОШЕННЯ СЕКРЕТАРІАТУ СКВУ

Нав'язуючи до того, що дотеперішні Конгреси СКВУ відбулись у листопаді 1967 і 1973 рр., Секретаріат СКВУ проголошує українській спільноті у вільному світі листопад 1974 року "Місяцем СКВУ".

Закликаємо українську спільноту у вільному світі впровадити листопада 1974 року:

— заманіфестувати нашу солідарність з нескореним українським народом на Рідних Землях,

— посилити на міжнародньому форумі оборону переслідуваних українців в ССРСР,

— спільними акціями у вільному світі зміцнити почуття єдності і сили нашої спільноти,

— скріпити співпрацю нашого організованого громадського сектора з Українськими Церквами,

— посилити участь української молоді в різних виявах суспільного життя нашої спільноти у вільному світі,

— всебічно підтримати дію Секретаріату СКВУ як координуючої громадської надбудови української спільноти у вільному світі.

У порозумінні з Єпархами й проводами Українських Церков та крайовими громадськими централіями закликаємо українську спільноту у вільному світі:

— Неділю, 3-го листопада 1974 р. провести як день молитви у наміренні українського народу. Хай в усіх українських церквах в той день будуть відправлені Богослуження за український народ при масовій участі мирян.

— Неділю, 10-го листопада 1974 р. проголошуємо "Днем солідарності з нескореним українським народом на Рідних Землях". Хай же цей день організована українська спільнота, у проводі із своїми крайовими громадськими централіями, відзначить відповідними імпрезами, зокрема наголошуючи справу порушення елементарних людських і національних прав нашого народу на його власній землі.

Хай ці акції будуть виявом ідейності, жертвовності і громадської зрілості нашої спільноти. Тільки об'єднано ми творимо силу, яка може допомогти нашим братам і сестрам в Україні і яку належно респектуватимуть наші співгромадяни.

Спільними силами боримось за перемогу української правди в Україні і за скріплення української спільноти у вільному світі.

Торонто, 7 вересня 1974 р.

За Секретаріат СКВУ

Президія СКВУ:

Всесв. Отець Митрат Василь Кушнір
президент СКВУ

Впреосв. Митрополит Максим Германюк
Представник Української Католицької Церкви

Впреосв. Митрополит Мстислав Скрипник
Представник Української Православної Церкви

Високодостойний Пастор д-р Лев Жабко-Потапович

Представник Українських Протестантських Церков

Микола Плав'юк

1-ий заступник президента

Стефанія Савчук

2-га заступниця президента

Василь Кирилюк

3-ій заступник президента

Юрій Шимко — генеральний секретар

Франко Мартинюк — скарбник

Юрій Даревич — член Президії

У зв'язку з цим зверненням СКВУ на своїх нарадах у суботу, 7 вересня ц. р., покликала для підготовки, проведення і координації

листопадової акції СКВУ Центральну Комісію в Торонті під керівництвом д-ра Миколи Кушпета, як голови. Ця Комісія, що діє як автономна клітина при Президії СКВУ, виконує одночасно у тісній співпраці з Екзекутивною Президією КУК обов'язки крайової комісії СКВУ на Канаду. Зв'язковим Президією СКВУ до Центральної Комісії є Василь Кирилюк, один із заступників президента СКВУ.

Особовий склад Секретаріату Центральної Комісії є такий: д-р Микола Кушпета — голова, Олександра Ковальська — заступниця голови, мгр. Євген Мастикаш — секретар, о. крилошанин Іван Сиротинський, о. протоієрей Тимофій Міненко і д-р Петро Глібович, члени.

Центральна Комісія має такі підкомісії (в дужках подаємо голів і їх заступників):

а) організаційна (адв. Богдан Онишук й інж. Леонід Філь)

б) інформації і зв'язку (Андрій Бандера і ред. Лев Коссар)

в) програмово-імпрезова (Олена Глібович і Оксана Соколик)

г) фінансова (Мирослав Бігус і Едвард Топорницький).

Микола Плав'юк

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ СКВУ

Президія Секретаріату СКВУ своїм окремим проголошенням звернулася з апелем до української організованої спільноти у вільному світі доложити всіх зусиль, щоб у листопаді 1974 року провести низку акцій, які мають заманіфестувати ЄДНІСТЬ і СИЛУ УКРАЇНСТВА У ВІЛЬНОМУ СВІТІ та нашу СОЛІДАРІСТЬ З НЕСКОРЕНОЮ УКРАЇНОЮ.

Подібна спроба вже відбулась у дні 28 квітня 1968 року, коли почалася Тегеранська Конференція Організації Об'єднаних Націй для відзначення 20-тих роковин проголошення хартії прав людини. Досвід з тієї акції як на міжнародньому, так і на всеукраїнському форумі доказав доцільність і успішність подібних акцій.

У цьому році ситуація дещо відмінна. В листопаді не відбуватиметься жодна світова конференція, тому не з тією тематикою пов'язані акції у місяці листопаді. Тим не мен-

ша вага тієї акції. Відбувається вона в часі, коли на українську спільноту у вільному світі звернені очі українського народу. Хвиля арештів і драконських судів, які пройшли в Україні в останніх роках, послабили, але не припинили виявів спротиву проти окупанта. Сотні невинно засуджених ждуть нашої допомоги й оборони. Впродовж останніх місяців не тільки українська спільнота, але й низка міжнародніх установ та поодиноких визначних чужинців піднесли голоси протесту в обороні українських дисидентів. Не тільки прізвище В. Мороза, але й Л. Плюща, Н. Строкатої-Караванської, І. Калинця, Д. Шумука та низки інших стали відомі на міжнародньому форумі. Пора цю акцію завершити тим, що наші центральні репрезентації у країнах поселення української спільноти у вільному світі, представники Українських Церков разом і солідарно **ЗВЕРНУТЬСЯ ДО УРЯДІВ КРАЇН ВІЛЬНОГО СВІТУ**, прохаючи про їхню допо-

могу для несправедливо переслідуваних наших братів і сестер в Україні. Ця гуманітарна акція мусить перебороти вміло культивовану совєтським режимом тезу, що це, мовляв, ВНУТРІШНЯ СПРАВА СССР і що ніхто не має права із зовні вмішуватися до тієї справи! Починаючи з цієї гуманітарної акції в **ОБОРОНІ ПЕРЕСЛІДУваних ОДИНИЦЬ**, ми мусимо доказати, що **ЕЛЕМЕНТАРНІ ЛЮДСЬКІ ПРАВА** мусять бути хоронені всім свободолобним людством! Жодні кордони не можуть бути перепорою для **СВОБОДИ ЛЮДИНИ!** Не потребуємо доказувати, що навіть малі успіхи на тому відтинку в обороні **УКРАЇНСЬКОЇ ЛЮДИНИ** сьогодні є запорукою **СВОБОДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ** завтра! Ми хочемо успішно розпочати процес, який закономірно буде продовжуватись і зростати в силу, аж до остаточної перемоги нашого народу.

Успіх цієї акції вимагає **СИЛИ** нашої спільноти. Тільки тоді, коли ми докажемо свою здібність скоординовано й об'єднано діяти, — здобудемо що так необхідну **СИЛУ ВИЯВІВ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВДИ**. З радістю треба відмітити, що оборона українських дисидентів з'єднає всі наші сили! На апелі Президії Секретаріату СКВУ позитивно відгукнулись Владики і Проводи Українських Церков і місяць СКВУ в листопаді ц. р. розпочинається Днем Молитви в усіх українських церквах і домах молитви в неділю, 3 листопада. Хочемо вірити, що День Солідарности з нескореним українським народом в неділю, 10 листопада пройде по всіх континентах і країнах, де живе українська людина. Наші Центральні Репрезентації в усіх країнах співпрацюють з Президією СКВУ в цій справі. Надіємося, що всі прошарки нашого суспільства, а зокрема молодь, докладуть всіх старань, щоб програму того дня зорганізувати якнайуспішніше. Ми свідомо залишасмо ініціативу поодиноким країнам чи навіть місцевостям у підготовці програми. Так довго, як основна ідея буде всюди збережена — форма і зміст того дня повинні бути влаштовані відповідно до бажань і спроможностей наших поодиноких громад.

Відомості про таку широку акцію і її висліді будуть доведені до відома нашому народові в Україні. Він напевно належно її оцінить. Немає найменшого сумніву, що він її

НЕ ЛИШЕ ОЧІКУЄ, АЛЕ ПРЯМО ВИМАГАЄ ЇЇ ВІД НАС! Успіх тієї акції скріпить сили нашої спільноти тут. У боротьбі за збереження духовних цінностей нашої спільноти поза Україною нам потрібні успіхи! Як часто ми перебільшуємо наші невдачі! Чому на зміну не заговорити про наші успіхи, зокрема доказати про них нашої молоді? А кожний успіх зобов'язує до... чергового успіху! І тому ми віримо, що успішно переведена акція в листопаді ц. р. започаткує низку успіхів у діяльності нашої організованої спільноти в найближчому часі.

Для Президії Секретаріату СКВУ ця акція важлива ще й тим, що вона доказує охоту і готовість нашої спільноти в усіх країнах підтримати нашу працю. Не лише в Канаді, але і в Аргентині та в інших країнах діють окремі комітети для переведення тієї акції. Попри все інше ця акція має на меті забезпечити фінансову базу для дії СКВУ. Реалізуючи її, ми затісноємо контакт з усіма країнами, а то й місцевостями. Ми хочемо довести до того, щоб не лише кожна українська організація у вільному світі, але й кожна громада була в контакті з СКВУ. Очевидно, цей контакт проходить через крайові центральні і крайові організації. Але є багато громадян, які хочуть прямо своїми пожертвами допомогти в праці СКВУ. Подбаймо про те, щоб у місяці листопаді ц. р. в кожній місцевості через місцеві організації чи церковні громади був затіснений контакт нашого суспільства з СКВУ. Якщо потрібно, можна для зв'язку з СКВУ призначити місцевих мужів довір'я, які згідно із статутом СКВУ і рішенням Конгресу СКВУ збирали б добровільні пожертви й дотації і пересилали б їх на потреби нашої дії. Хай ця акція буде початком посилення контакту із майже 2-мільйонною спільнотою українців поза Україною. Тільки тоді, коли цей контакт буде діловим, ми зможемо виконати постанову II Конгресу СКВУ про створення 5-мільйонної **ФУНДАЦІЇ СКВУ**. Очевидно, творення її є необхідністю, якщо праця СКВУ має вестись систематично. Але також певним є, що фундація постане лише тоді, коли кожна українська людина дасть свою жертву на ту ціль. Хай наша праця взагалі, а зокрема в місяці листопаді ц. р. стане заохотою, щоб **КОЖНА УКРАЇНСЬКА ЛЮДИНА СКЛАЛА СВОЮ ПОЖЕРТВУ НА ФОНД**

СКВУ. Фінансово наша спільнота має силу її створити; важне, щоб була в нас громадська зрілість і усвідомлення, що тільки тоді, коли **ВСЯ ГРОМАДА ПІДТРИМАЄ НАШУ ПРАЦЮ, ВОНА ЗМОЖЕ БУТИ УСПІШНОЮ.** Тому в місяці листопаді ц. р. змагаймося за наш спільний і збірний **УСПІХ!**

У "ЛИСТОПАДІ 1974-го РОКУ — МІСЯЦІ СКВУ" ДАЙМО МИ ВСІ СЕКРЕТАРІЯТОВІ СКВУ, ЯК ПРОВІДОВІ НАШОЇ НАЙВИЩОЇ КООРДИНАЦІЙНОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ, НАШУ ВСЕБІЧНУ МОРАЛЬНУ І МАТЕРІАЛЬНУ ДОПОМОГУ В ЙОГО ВАЖЛИВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ!

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ СОЛІДАРНОСТІ

ЗВЕРНЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ІС-РАРХІ КАНАДИ З ПРИВОДУ ВІДЗНАЧЕННЯ МІС-СЯЦЯ ЛИСТОПАДА 1974 ПІД ГАСЛОМ: "ЄДНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ І НАШОЇ СОЛІДАРНОСТІ З ПОНЕВОЛЕНИМ УКРАЇНСЬКИМ НАРОДОМ".

Дорогі у Христі Брати і Сестри!

Секретаріят Світового Конгресу Вільних Українців проголосив відзначення місяця **ЛИСТОПАДА 1974 р.** під гаслом:

"ЄДНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ І НАШОЇ СОЛІДАРНОСТІ З ПОНЕВОЛЕНИМ УКРАЇНСЬКИМ НАРОДОМ".

Вже від пів століття листопад став символом шляхетних змагань українського народу за кращу долю нашої Рідної Землі і нашої Церкви. Листопад ми всюди і завжди шанували з належною пошаною й урочистістю: Богослуженнями і панахидами в наших церквах, академіями і концертами, складенням вінків у пам'ять поляглих героїв, а наші вірні, батьки і матері, молодь і діти завжди брали в них участь.

І тому, на заклик Секретаріату Конгресу Вільних Українців, ми, Ваші Владики, кличемо Вас, наших вірних, щоб ми цей місяць листопад 1974 р. вшанували в повноті нашої гідності і достоїнності та в особливій спосіб підкреслили **ЄДНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ І НАШУ СОЛІДАРНІСТЬ З ПОНЕВОЛЕНИМ НАШИМ УКРАЇНСЬКИМ НАРОДОМ.**

Ми благословимо цей гідний почин Секретаріату і кличемо всіх Вас до урочистого і громадного відзначення місяця **ЛИСТОПАДА**, не забуваючи при тім дати повну моральну і матеріальну піддержку Світовому Конгресові Вільних Українців.

Наша Церква, як Божа Інституція, завжди піддержувала Господньою ласкою всі важливі дії нашого громадського життя на протязі змінних та часто трагічних часів нашої історії. Ми

віримо, що й в майбутньому вона зуміє виконати цю свою благословенну місію серед нашого народу для більшої слави Божої й для кращого майбутнього цілого нашого поневоленого, але нескореного Українського Народу.

Ми щиро вітаємо всіх Вас і просимо Всевишнього щедро благословити всі Ваші шляхетні зусилля.

Дано у Вінніпезі, Едмонтоні, Торонті й Саскатуні, 19 серпня 1974 року.

† **Максим Германюк**, Митрополит

Вінніпезький,

† **Ніль Саварин**, Епарх Едмонтонський,

† **Ізидор Борецький**, Епарх Торонтський,

† **Андрій Роборецький**, Епарх Саскатунський.

КОМІТЕТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ ЦЕНТРАЛІА

ЗВЕРНЕННЯ

**для відзначення в листопаді 1974 р.
МІСЯЦЯ СКВУ в Канаді**

Президія Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців проголосила листопад 1974 р. **МІСЯЦЕМ СКВУ.** З тієї нагоди в неділю, 3 листопада ц. р., в українських церквах Канади будуть відправлені Служби Божі в намірені Українського Народу, а в наступну неділю, 10-го листопада, запляновано відзначити День Солідарності з нескореним українським народом на Рідних Землях.

Центрاليا Комітету Українців Канади звертається до Відділів і Представництв КУК з проханням негайно приступити до підготовки цих святкувань у тісній співпраці з українськими церковними громадами й українськими організаціями та установами діючими на місцях, і закликає всіх українців Канади до масової участі у цих святкуваннях місяця Світового Конгресу Вільних Українців.

Відзначаючи День Всеукраїнської Солідарності, в кожному українському осередку Ка-

нади підготуємо власними силами програму ширших зборів української громади для заманіфестування нашої єдності і для схвалення резолюцій вимагаючих від уряду Канади інтervenції в обороні прав людини і прав Українського Народу, потопаних в Україні під совєтсько-російським режимом.

Рівночасно з нагоди місяця СКВУ, починаючи від 1-го до 30-го листопада 1974 р., при кожній нагоді Відділи і Представництва КУК проведуть за лістами Централі КУК збірку фондів на бюджет СКВУ, щоб у цей спосіб нашим спільним зусиллям забезпечити працю Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців на майбутнє.

Слідами нашої молоді, яка станула до голодівки за права оборонців української культури і української самостійности, в листопаді 1974 р. станьмо всі з'єднано до відзначення Всеукраїнської Солідарности з нагоди місяця СКВУ.

Вінніпер, 11 вересня 1974 р.
КОМІТЕТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ
ЦЕНТРАЛЯ

oo

Організації й установи!

В листопаді — місяці СКВУ
вишліть до СКВУ свої членські внески!

oo

БОЖЕ, НАМ ЄДНІСТЬ ПОДАЙ!

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЕМ СВІТОВОГО
КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Слава Ісусу Христу!

Високопреподобні і Всечесні Отці!

Дорогі у Христі Брати і Сестри!

У пляні скріпити єдність української спільноти у вільному світі та заманіфестувати нашу солідарність і активну поставу в допомозі українському поневоленому народові в його змагу за національно-державну суверенність, культурну самобутність і релігійну свободу Секретаріат Світового Конгресу Вільних Українців проголосив листопад 1974 року — "місяцем СКВУ".

Листопад — знаменний глибокою символікою визвольних змагань українського народу за право українців бути володарями Рідної Землі та вільно славити Бога у своїй Україн-

ській Церкві. У місяці листопаді відійшов у Вічність великий син українського народу, Слуга Божій Митрополит Андрей Шептицький, який прикладом свого життя засвідчив вірність і відданість ідеї боротьби за Бога й Україну.

Символіка листопаду не погасла, вона жевріє сьогодні полум'ям віри в Бога та незнищимістю національної ідеї у спротиві українських патріотів в Україні затіям ворога вбити душу і тіло українського народу.

Ця символіка, у змістовлена також у заклик Світового Конгресу Вільних Українців, як координуючої верховної громадської надбудови, до української спільноти в країнах вільного світу, закликає:

✳️ заманіфестувати нашу солідарність з нескореним українським народом на Рідних Землях;

✳️ посилити на міжнародньому форумі оборону Української Церкви та переслідуваних українців в СССР;

✳️ зміцнити почуття єдності і сили української спільноти;

✳️ скріпити співпрацю української організованої громади з Українськими Церквами.

В дусі цього закликуну благословимо почин Секретаріату скріпити єдність української спільноти та її солідарність із своєю Церквою і народом та кличемо наших вірних дати Світовому Конгресові Вільних Українців моральну й матеріальну підтримку в його корисній праці.

В неділю, 3-го листопада 1974 р., доручаємо відслужити в церквах Святі Літургії в наміренні Українського Народу та в молитвах прохати Всевишнього про кращу долю і волю для нашої Страдальної Церкви і народу.

† АМВРОЗІЙ

Митрополит

Філадельфійський Архієпископ

Філадельфія, Пенсільванія, 11-го жовтня 1974 р.

oo

В листопаді — місяці СКВУ
посилім оборону людських прав у СССР!
Не забуваймо про переслідування в Україні!

oo

ЗВЕРНЕННЯ СВЯЩЕННОГО ЕПИСКОПАТУ ДО ВСЕЧЕСНОГО ДУХОВЕНСТВА І БОГОЛЮБИВИХ ВІРНИХ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ (АВТОКЕФАЛЬНОЇ) В АВСТРАЛІЇ

**Улюблені в Господі
Сопастирі, і Ви, Брати і Сестри,
Улюблена Молоде, — Громадо Божа!
МИР ВАМ І РАДІСТЬ
ВІД ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА!**

Відомо Вам, що Секретаріят Світового Конгресу Вільних Українців і Комітет Українців Канади проголосили місяць листопад ц. р. **МІСЯЦЕМ СКВУ**, тобто місяцем української всенародної солідарності та молитви за кращу долю нашого народу та визволення поневоле-них.

Знаємо й із Св. Письма, що коли ізраїльський народ впадав в ідолопоклонство, то одночасно попадав і в неволю. Коли горе пригадувало ізраїльтянам про Милостивого Бога, то вони калялися та верталися до Творця свого. Так і інші народи чилини, і Господь або визволяв їх, або покращував їхню долю.

Маючи на увазі вищезгадане, ми також приймаємо почин Секретаріату СКВУ і КУК та об'являємо місяць листопад — **МІСЯЦЕМ МОЛИТВИ** до Бога за кращу долю нашого народу та за звільнення наших братів і сестер з ув'язнення.

Тож благословляємо всьому нашому Духовенству і всім Вірним нашої Св. Церкви дня 3-го листопада молитися на Св. Літургії до Господа нашого Ісуса Христа і Його Пречистої Матері — Опікунки та Заступниці нашого народу; молитися до Св. Архистратига Михаїла, Покровителя нашої Батьківщини-України та до Св. Рівноапостольного Князя Володимира — просвітителя народу нашого.

Після Св. Літургії відслужити Благально-го Молебня, а в кінці додати ось цю коліно-приклонну молитву:

“Господи Боже наш, Великий і Многомилостивий! З глибини сердець наших смиренно молимо Тебе: Охорони під покровою Твоїї милости від всякої напасти увесь побожний та змучений народ наш. Збережи його в твердій Православній Вірі та охорони Святими Твоїми Ангелами, щоб ворог не переміг його і сила богопротивна не затуманила його. Верни йому права людські у всьому та повну волю на-

шій Святій Церкві. Щоб усі люди прославляли Святе Ім'я Твоє і вічну Всесвітню Славу Твою. Ми ж, радіючи Твою поміччю, кожного дня і часу будемо дякувати Тобі, благословляти Тебе і прославляти Велике й Всерадісне Ім'я Твоє Отця і Сина і Святого Духа. Амінь”.

Тут виголосити Відпуст і Многоліття Св. Церкви, Ієрархії, Духовенству та всьому народові нашому.

Відповідне Слово Всечесніші Отці скажуть після Євангелії.

**См. МИХАІЛ, Первoієрарх
См. АНДРЕЙ, Архiepіскоп
См. БОРИС, Епископ**

Вінніпег, 20 жовтня 1974 р.

**В листопад — місяці СКВУ
даймо моральну і матеріальну підтримку
для СКВУ!**

ДОБРА НАГОДА ДОПОМОГТИ НАШОМУ НАРОДОВІ

**ЗВЕРНЕННЯ ПРОВОДУ УКРАЇНСЬКИХ СВАНГЕЛЬСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ ДО СВОИХ ЦЕРКОВ З ПРИВОДУ
ВІДЗНАЧЕННЯ МІСЯЦЯ ЛИСТОПАДА 1974 РОКУ
МІСЯЦЕМ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ
УКРАЇНЦІВ**

Дорогі у Христі Брати та Сестри!

Світовий Конгрес Вільних Українців (СКВУ) розпочав восьмий рік свого існування й діяльності пленарними нарадами свого Секретаріату в місті Торонто в Канаді. Секретаріят проголосив листопад 1974 року місяцем СКВУ, метою якого є: заманіфестувати єдність української спільноти у вільному світі та її солідарність із нескореною Україною; посилити акцію оборони переслідуваних в СССР українців на міжнародному форумі; популяризувати СКВУ як найвищу світову громадську координаційну централю нашої української спільноти у вільному світі та зміцнити фінансову базу її дій.

Уперше в історії нашого народу українські євангельські Церкви, допущені до такої акції нарівні й поруч із Церквами православними та католицькими, беруть уділ в обороні віруючих у Господа Бога та в Його Святе Слово в тоталітарних безбожницьких країнах.

Президія Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців проголосила місяць листопад 1974 року місяцем СКВУ. Із тієї нагоди в неділю, 3-го листопада ц. р., в українських Церквах будуть відправлені Служби Божі в наміренні українського народу, а в наступну неділю, 10-го листопада, заплановано відзначити День Солідарності з нескореним Українським Народом на Рідних Землях. Рівночасно, з нагоди місяця СКВУ, починаючи від 1-го й до 30-го листопада ц. р. нехай при кожній нагоді українські євангельські Церкви, місійні станиці та всілякі інші установи в усьому світі переведуть збірку фондів на бюджет СКВУ, щоб у цей спосіб нашим спільним зусиллям забезпечити працю Секретаріату СКВУ на майбутнє. Зібрані пожертви Церкви негайно перешлють до кас своїх церковних Об'єднань, які в свою чергу скерують ці фонди до місця призначення.

Дорогі Брати та Сестри! Сам Господь посилає нам усім нагоду прилучитися до найкращої акції допомоги нашому народові, переслідуваному за Його любов до своєї Батьківщини, до рідної мови, до вільності й незалежності та до віри в Єдиного Господа Бога та Його Євангелії й Церкви. "Нехай кожен дає, як серце йому дозволяє, — не в смутку й не з примусу, бо Бог любить того, хто з радістю дає". (2 Кор. 9:7).

Вітаємо Вас усіх щиро і бажаємо Вам Господніх Благословень у переведенні цієї шляхетної акції. Всі жертвуймо на СКВУ!

Пастор д-р Л. Жабко-Потапович
Почесний

Голова Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства і член Президії СКВУ від Євангельських Об'єднань.

Жовтень, 1974 року Божого

З ЛИСТІВ В. МОРОЗА

Згідно з вістками з України, тюремна адміністрація дозволила В. Морозові вислати листа до родини, в якому він м. ін. писав: "Я живий, фізичних сил у мене нема, але духово тримаюся міцно. Іду під Божим знаменем, а Бог — це Могутність. Він нам допоможе подолати те зло, що як гора стоїть перед нами. Вітай друзів — близьких і далеких, що турбуються моєю долею".

У ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТІ З УКРАЇНСЬКИМ НЕСКОРЕНИМ НАРОДОМ! ЗВЕРНЕННЯ УККА

Діючи послідовно для скріплення координації українських сил в допомозі українському поневоленому, але носкореному народові в Україні, в його змагу до встановлення "Своєї Правди — у Своїй Хаті", а теж працюючи для збереження національної і культурної ідентичності української спільноти в розсіянні, — Секретаріат Світового Конгресу Вільних Українців проголосив листопад — "МІСЯЦЕМ СКВУ", закликаючи провести неділю, 3-го листопада 1974 року, як ДЕНЬ МОЛИТВИ в наміренні українського народу, а неділю, 10-го листопада, відзначити — ДНЕМ СОЛІДАРНОСТІ з нескореним Українським Народом на Рідних Землях.

Символіка листопада, місяця — в якому відбулись Перший і Другий Конгреси СКВУ, закарбована на історичних скрижалях української нації героїкою незламного духа українського народу в боротьбі за становлення національної Ідеї — в минулому і сучасному, — в непроминаючій турботі за Україну — "квітку, що вироста серед снігів".

Закликаючи українську спільноту у вільному світі заманіфестувати в місяці листопаді солідарність з нескореним українським народом, Секретаріат Світового Конгресу Вільних Українців наголошує теж потребу посилити на міжнародньому форумі оборону переслідуваних і в'язнених у ССРСР українських патріотів, щоб спільним зусиллям зміцнити почуття єдності і сили нашої спільноти у Вільному Світі.

Завдання, які ставить перед українською спільнотою Секретаріат СКВУ, умістовлені теж і в дії Українського Конгресового Комітету Америки, який присвячує багато зусиль і фінансових засобів для їх здійснювання, зокрема для ведення акції оборони прав людини в Україні.

Піддержуючи всеукраїнський почин Секретаріату СКВУ, Екзекутива УККА закликає українське громадянство у ЗСА взяти численну участь у Богослуженнях в неділю, 3-го листопада, що будуть відслужені в наміренні Українського Народу в наших церквах, згідно з проголошеннями Митрополитів української католицької і православної Церков, а також відзначити день 10-го листопада відповідними імпрезами.

В осередках, де відбуватимуться Листопадові Академії, закликаємо провести їх у цьому році під знаком солідарності з українським нескореним народом — в дусі Звернення СКВУ!

Жовтень, 1974 року.

**ЕКЗЕКУТИВА
УКРАїнського КОНГРЕСОВОГО КОМПІТЕТУ
АМЕРИКИ**

вують на відповідну до цілей піддержку. Нехай Централія СКВУ, з якою пов'язана організаційно і ідейно теж наша жіноча світова Централія, одержить від українського жіноцтва моральну і фінансову допомогу, яка підтримуватиме діяльність СКВУ на українському і міжнародному терені для української справи.

**Листопад 1974 р.
Управа СФУЖО**

**В листопаді — місяці СКВУ
складіть свій даток на фонд СКВУ!**

**В листопаді — місяці СКВУ
забезпечім фінансову базу для дії СКВУ!**

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАїнських ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

**До українського жіноцтва вільного світу
Звернення з приводу Місяця СКВУ**

Дорогі Сестри!

Постановою Президії Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців проголошено листопад 1974 р. місяцем СКВУ, щоб заманіфестувати єдність української спільноти у вільному світі та її солідарність з нескореною Україною.

З цієї нагоди відбудеться 3-го листопада "День молитви в усіх українських церквах", а 10-го листопада "День солідарності з нескореною Україною" в усіх місцевостях діаспори.

Управа СФУЖО і представниці її складових організацій, зібрані на Пленарних Нарадах 25 — 27 жовтня ц. р. у Філядельфії, схвалили одностайно включитися до проголошення місяця СКВУ.

І тому закликаємо українське організоване жіноцтво, як також і жіноцтво, яке стоїть поза рамками організацій, взяти активну участь в акціях місяця СКВУ.

Просимо проводити складових організацій дати свої представництва до загально громадських центральних і місцевих комітетів місяця СКВУ та заохотити українське жіноцтво до участі в діяльності СКВУ чи то в листопаді 1974 р., чи іншого місяця, який крайові громадські Комітети призначать на відмічення місяця СКВУ.

Високі завдання почину, якими є ідейна єдність української спільноти на чужині і її солідарність із нескореною Україною, заслуго-

ЗВЕРНЕННЯ

Конференція Українських Центральних Академічних Професійних Товариств, навіязуючи до постанов дотеперішніх Конгресів СКВУ, які відбулися у листопаді 1967 і 1973 рр., вповні солідаризується із закликом Президії Секретаріату СКВУ, проголошення українській спільноті у Вільному Світі листопад 1974 р. "Місяцем СКВУ".

Підтримуючи дію Секретаріату СКВУ, як координуючої громадської надбудови української спільноти у Вільному Світі, виявимо громадську зрілість, зміцнюючи єдність і силу великої, вільної громади української діаспори.

Посилуючи на міжнародному форумі оборону переслідуваних українців в СРСР, заманіфестуємо нашу солідарність з нескореною Україною в змаганні за основні права людини і народу.

Конференція УЦАПТ звертається до членів своїх складових організацій, всіх, яким дорога ідея єдності української спільноти у вільному світі, піддержати морально і матеріально нашу світову громадську централію, жертвуючи щедро впродовж листопада 1974 р. на потреби Секретаріату СКВУ, щоб цей Секретаріат, маючи солідну фінансову базу, міг виконувати важливі завдання, які були доручені йому 2-им Світовим Конгресом Вільних Українців в Торонті, Канада, 1973 р.

Від нашого повного зрозуміння великої ваги справи та від нашої моральної і матеріальної піддержки залежатиме у великій мірі успіх праці Секретаріату СКВУ в боротьбі за перемогу української правди в Україні і в скріпленні української спільноти у вільному світі.

Чеки або грошові перекази просимо виставляти на:

World Congress of Free Ukrainians,
2200 Yonge Street, Suite 1701,
Toronto, Ont., M4S 2C6, Canada.

Листопад 1974 р.

Конференція Українських Центральних Академічних Професійних Товариств

Ч Л Е Н И:

Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів; Спілка Українських Журналістів Америки; Товариство Українських Бібліотекарів Америки; Товариство Українських Інженерів Америки; Товариство Українських Правників у ЗСА; Товариство Українських Учителів; Українська Американська Асоціація Університетських Професорів; Українське Лікарське Товариство Північної Америки.

Всі як один включіться в листопадову акцію СКВУ!

Юрій Шимко

ДІЯЛЬНІСТЬ ПРЕЗИДІЇ СЕКРЕТАРІАТУ СКВУ

I. ВСТУП

Від початку травня до кінця жовтня ц. р. Президія Секретаріату СКВУ пройшла другий етап першого року своєї діяльності з помітним успіхом, запізнавшись як із труднощами так із позитивними вислідами своєї праці. Це не легка справа ініціювати та координувати ділово та послідовно будь-які проекти чи акції з позиції світової громадської надбудови, беручи на увагу кількість складових організацій — членів СКВУ, різноманітність складу їх членства, характер діяльності всіх організацій та великопростірну віддаль поодиноких крайових репрезентацій. Президія не має будь-яких претензій, що всі її пропозиції, резолюції, директиви та напрямні абсолютно обов'язуючі чи єдиноправильні. Не має вона також амбіції приписувати лише собі кредит чи признання за всі успіхи та позитивні завершення акцій, які вели поодинокі наші крайові організації та установи чи окремі центральні, чи які відбулися навіть завдяки жертвній посвяті поодиноких

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЧЕРГОВУ ПЛЕНАРНУ СЕСІЮ СЕКРЕТАРІАТУ СКВУ

Президія Секретаріату СКВУ вирішила скликати Пленарну Сесію Секретаріату СКВУ в Торонті в днях 1-го і 2-го лютого 1975 року.

Пленарна Сесія має розглянути діяльність Президії Секретаріату в 1974 році, схвалити плян діяльності, Діловий Правильник СКВУ і бюджет на 1975 рік, та погодити справи, які передбачає статут СКВУ.

Тому, що до сьогодні крайові центральні та інші складові організації СКВУ в платили лише одну третину своїх бюджетових зобов'язань на 1974 р., Президія не диспонує фінансами, потрібними на покриття коштів Пленарної Сесії. У висліді складові організації мусять покрити частину коштів участі своїх представників у Пленарній Сесії.

Члени Секретаріату СКВУ повинні зголосити свою участь у Пленарній Сесії не пізніше 1-го грудня 1974 р., висилаючи до бюро Президії в Торонті наперед розіслану анкету.

Фрагмент з демонстрації в Оттаві в обороні Валентина Мороза, серпень 1974 р.

ною готовістю та зі щирою відданістю служити йому. Упродовж останніх шести місяців відбуто вісім ділових засідань вужчої Президії та два засідання ширшої Президії Секретаріату.

Президія діяла завжди в атмосфері повного довір'я, взаємної пошани і респекту, щоб найкорисніше та найпозитивніше працювати в користь єдності і розвитку української спільноти в діаспорі та в солідарності з нескореним українським народом на Рідних Землях.

II. ЗОВНІШНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ В ОБОРОНІ НЕСКОРЕНИХ

1. Координація акцій

Комітету Оборони Валентина Мороза

Від самого початку створення Комітету Оборони Валентина Мороза під патронатом СКВУ з осідком в Торонті Президія СКВУ була в тісній співпраці з управою цього Комітету, очоленого проф. В. Тарнопольським, який то Комітет діяв самостійно та автономно, маючи повне довір'я Президії СКВУ. Взаємна консультація та співпраця увінчалася високим рівнем діяльності Комітету та повним успіхом його акцій. Головна роль Президії полягала на координації спільних акцій комітетів оборони В. Мороза по всіх континентах нашого поселення, на взаємній виміні інформації і досвіту та ініціативи щодо поодиноких форм дії

Учасники першої голодівки в обороні Валентина Мороза перед совєтською амбасадю в Оттаві в дні від 17 липня до 2 серпня ц. р. Зліва до права: Микола Литовецький, Ліда Гірна, Андрій Семютюк і Андрій Бандера, усі з Торонта.

(Фото "Каледіс Прес")

комітетів, уникуючи зайвого дублювання акцій та непотрібної конкуренції.

Учасник голодівки, авд. Андрій Семютюк, перед ґратами, що оточують совєтську амбасадю в Оттаві, під час розмови з урядовцем амбасаді, що відмовляв учиником голодівки можливість побачення з совєтським амбасадором, А. Н. Яковлєвим, у справі звільнення Валентина Мороза з Владівірської тюрми.

(Фото "Каледіс Прес")

За посередництвом генерального секретаря СКВУ, Ю. Шимка, відбулось шість телефонічних розмов з академіком д-ром Андрєєм Сахаровим, головою Комітету Оборони Людських Прав у СССР. Відважні звернення проф. Сахарова до низки урядів, міжнародних конференцій та установ у справі оборони українських дисидентів, головню В. Мороза і Л. Плюща, мали надзвичайно велике значення, за що українська суспільність та її безпідставно переслідувані в СССР патріоти зобов'язані до вдячності та щирого спасибі.

2. Масові демонстрації та голодові страйки

4-го жовтня ц. р., члени Президії СКВУ, д-р Ю. Даревич і Ю. Шимко, відбули зустріч з Дост. Дж. Діфенбекером, колишнім прем'єр міністром Канади, щоб обговорити низку питань на тему міжнародної підтримки в обороні людських і національних прав, потоптаних урядом СССР. Готовість Дост. Дж. Діфенбекера допомогти в дальших акціях оборони українських політ'язнів в СССР виявлялась на тлі успіхів всіх масових демонстрацій та голо-

дівок, що відбувались упродовж літніх місяців на теренах Канади, США та Європи, про що є мова в окремій статті в цьому номері "Вісника". Голодові демонстрації влітку ц. р. в Оттаві, Вінніпезі, Вашингтоні, Нью-Йорку та інших місцевостях, а зокрема на теренах університетів в Канаді, були доповнені масовими демонстраціями нашого громадянства у Вашингтоні (22 червня), в Оттаві (27-28 липня), в Нью-Йорку (29 вересня), в Лондоні, в Буенос Айрес, Брюсселі та в багатьох інших місцях.

Широкий відгук про згадані голодові страйки та демонстрації серед українського та неукраїнського суспільства, хвилю протестів проти уряду СРСР та державні інтервенції дипломатичним шляхом перед урядом СРСР в обороні В. Мороза та інших українських дисидентів завдячуємо жертвності тієї молоді і старших жінок та чоловіків, що голодівкою заявили свою солідарність з нашими нескореними в СРСР. Не менше завдячуємо успіх акції оборони українських дисидентів льокальним комітетам оборони В. Мороза, крайовим центральним, українським церквам та всім тим, що активно взяли участь у демонстраціях.

В оттавській демонстрації в липні ц. р. взяли участь теж (зліва до права) о. митрат Василь Кушнір, президент СКВУ, Впроеєв. митрополит Максим Германюк, Проеєв. Ієндор Борецький і сенатор Павло Юзик.

Слід згадати, що від Президії СКВУ на демонстрації у Вашингтоні (22 червня) промовляв ген. секретар СКВУ, Ю. Шимко; під час демонстрації в Оттаві (27 і 28 липня) активну участь взяли президент СКВУ, о. митр. д-р В. Кушнір, перший заступник президента СКВУ, М. Плав'юк, генеральний секретар, Ю. Шимко, як також сенатор П. Юзик, голова Комісії Оборони Прав Людини при СКВУ.

3. Міжнародні конференції і конгреси

червня ц. р. **міністерська конференція НАТО**

В столиці Канади, Оттаві, відбулась 18 для відмічення 25-ої річниці постанови НАТО та схвалення нової декларації принципів НАТО. З тієї нагоди Президія СКВУ вислала телеграму до генерального секретаря НАТО, висловлюючи необхідність включити до декларації НАТО та політики міжнародної детанти принципи особистої та національної свободи. Пропоновано сім пунктів конкретних вимог до уряду СРСР, як передумов для "внутрішньої гуманітарної детанти" і як невід'ємної частини будь-якої політики "відпруження" між Заходом та Сходом.

Від 1-го до 7-го вересня ц. р. відбувся в Токіо, столиці Японії, **Світовий Конгрес Мікробіологів**. Президія СКВУ фінансово підтримала ініціативу проф. д-ра Е. Рослицького з Лондону, Онтаріо, в Канаді (покривши поважну частину його подорожі), щоб він взяв участь в Конгресі з метою зробити всі можливі заходи для розповсюдження інформації про стан переслідувань вчених і культурних діячів, та виважу офіційного протесту проти ув'язнення та переслідування урядом СРСР мікробіолога Ніни Строкатої-Караванської. На Конгресі в Токіо зібрано 540 підписів провідних мікробіологів із принаймні 30 країн світу для петиції до Л. І. Брежнєва і М. В. Подгорного за звільнення Ніни Строкатої-Караванської. Під час Конгресу роздано докладні інформації англійською та японською мовами всім делегатам про переслідування українських інтелектуалів і науковців. Акція була успішна до тієї міри, що викликала офіційний протест советської амбасадн в Токіо до японського уряду.

23 серпня ц. р. у Ванкувері, Канада, відбувся **Міжнародний Конгрес Математиків**, на якому зібрано понад тисячу підписів до петиції за звільнення із в'язниці Леоніда Плюща. Згідно з рішенням спеціальних зборів Конгресу 24 серпня ц. р. петиція була вислана до советського прем'єра А. Косігіна. Справа Л. Плюща була на офіційному порядку нарад Конгресу завдяки апелєві А. Сахарова рятувати життя молодого українського науковця. На весні цього року був оформлений Міжнародний комітет в обороні Ю. Шикановича та Л. Плюща, в склад якого входять понад 200 визначних математиків цілого світу. Провідником успішної акції оборони Л. Плюща на Кон-

гресі математиків був проф. Берс, президент Американської спілки математиків. Треба висловити також наше признання та подяку д-рові Степанові Ворохові, членові Українського Лікарського Товариства у США, та д-рові Романові Андрушкову, теж із США, за їхню віддану співпрацю у справі акції допомоги Леонідові Плющеві.

Незважаючи на масові протести, уряд СССР далі ігнорує всі акції та пресії на нього, відважуючись офіційно поширювати таку нахабну брехню: "Леонід Плющ не являється на жодному реєстрі психо-неврологічних лікарень в Дніпропетровську, як також його ім'я не знаходиться в міському реєстрі". Це повідомлення Президія Секретаріату СКВУ одержала 18 жовтня ц. р. від Американського Червоного Хреста, що цитував комунікат, одержаний від Червоного Хреста СССР.

Крім вище згаданих були ще інші міжнародні конгреси. Ось наприклад, в Амстердамі, Голляндія, відбувся в днях від 3 — 7 жовтня ц. р. Міжнародний Жіночий Журналістичний Конгрес. Вперше на такому конгресі була українська делегатка, а саме мгр. Слава Стецько з Мюнхену, репрезентуючи СФУЖО. Вона використала цю нагоду для широкої пропаганди української проблеми, нав'язання особистих контактів та поширення документів серед учасниць конгресу про переслідування в Україні.

У Бенфі, Канада, відбулась 6-го вересня ц. р. Міжнародна Конференція Славівців, в якій взяли активну участь українські науковці, як члени окремих державних делегацій та представництв університетів Канади і США. При відповідній нагоді ці українські члени Конференції з'ясували з великим успіхом проблему насильної мовної та культурної русифікації в Україні. За ініціативою представників Комітету Оборони В. Мороза при СКВУ розповсюджено під час Конференції низку докладних і актуальних інформацій про переслідування українських культурних діячів в СССР.

4. Інтервенції перед урядовими чинниками

19 липня ц. р. на окремій нараді у Вінніпезі членів Президії СКВУ з членами Централі КУК вирішено дати більшу допомогу акціям голодівок і маніфестацій, які започаткував в Канаді в користь ув'язнених українців в СССР Комітет Оборони В. Мороза при СКВУ в То-

ронті, та поширити їх по всіх країнах українського поселення. Вислано телеграму від Президії СКВУ до генерального секретаря ООН. Повідомлено всіх Владик Українських Церков та Церковні Проводи українських евангеліків, щоб вони заапелювали до урядів країн свого поселення з домаганням до уряду СССР негайно звільнити В. Мороза та інших українських політв'язнів в СССР. Окремими телеграмами Президія Секретаріату СКВУ звернулась до всіх наших крайових централей з апелем поширити акцію протестів, голодівок, демонстрацій на своїх теренах та інтервенцій перед урядовими чинниками своїх країн.

а. Дія українських церковних чинників

Проводи всіх Українських Церков у Вільному Світі заманіфестували активний вияв солідарності з нескореними українськими політв'язнями в СССР своїми закликами до мирян включитись активно до листопадової акції СКВУ. Від Консисторії Української Православної Церкви у США, за підписом Впреев. Митрополита Мстислава, вислано низку листів до генерального секретаря ООН, до президента США, та відповідних міжнародних установ в обороні українських політв'язнів у СССР. Велику працю у тій самій справі виконало Українське Євангельське Об'єднання Північної Америки за посередництвом дост. пастора В. Боровського, що вислав цілу низку листів та звернень до ООН, влилових американських сенаторів, конгресменів, до Міжнародного Червоного Хреста та головно до Світової Ради Церков. Історичним моментом був виступ, 3-го жовтня ц. р., нескореного мученика та Ісповідника Віри, Голови Української Помісної Католицької Церкви, Блаженнішого Верховного Архиепископа, Кардинала Йосифа Сліпого, на пленарних нарадах Синоду Католицьких Єпископів у Римі в обороні переслідуваного українського народу, здобувши велике зацікавлення тією справою у вільному світі та масовий і позитивний відгук у світовій пресі.

б. Дія наших громадських чинників

Українські центральні репрезентації та крайові громадські центральні поробили низку заходів у справі оборони українських політичних в'язнів у СССР, перед урядовими чинниками своїх країн, пристосовуючись до місцевих обставин і політичних відносин своїх урядів супроти СССР, що досить наявно віддзеркалю-

вали значення і вплив поодиноких українських громад в країнах свого поселення.

● **Канада** — В Канаді Комітет Оборони В. Мороза при СКВУ діяв у постійній співпраці та при допомозі ексекютиви КУК та Президії СКВУ. 25-го липня ц. р. відбулася зустріч п'яти членів кабінету канадського уряду під проводом міністра закордонних справ, Мічела Шарпа, з відпоручником Президії СКВУ, М. Плав'юком, головою Комітету Оборони В. Мороза в Торонті, проф. В. Тарнопольським, та учасниками голодівки в Оттаві, А. Бандерою, Л. Гірною та М. Липовецьким. Чергового дня, 26 липня ц. р., прем'єр міністрів Канади, П'єр Трудо, викликав амбасадора ССРСР в Оттаві та передав на його руки становище канадського уряду в справі В. Мороза до відома уряду ССРСР. 3-го жовтня міністер закордонних справ, Еллен МекКекен, у розмові з советським міністром закордонних справ Громиком у Вашингтоні знову порушив питання стану здоров'я В. Мороза та одержав від нього запевнення в деталях про "нормальний" стан здоров'я В. Мороза. 4-го жовтня у канадському парламенті дост. Дж. Діфенбейкер, колишній прем'єр міністрів Канади, поставив вимогу, щоб канадське представництво до ООН справу В. Мороза піднесло на форумі ООН.

● **США** — На терені США завдяки ініціативі та координації акцій в обороні наших нескорених УККА, Вашингтонського Комітету Оборони В. Мороза з його представником Є. Іванцевим, і за підтримкою студентських об'єднань СУСТА і ЦЕСУС-у, Нью-Йоркського Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій з його головою Р. Гуглевичем, як також Комітету Українських Жіночих Організацій великого Нью-Йорку — завдяки їм всім, їхній спільним зусиллям та жертвовною акцією всіх голодуючих студентів та жінок у США — наша громада у США завершила велике діло в обороні нескорених. Від кінця червня до жовтня ц. р. всі акції голодівок та демонстрацій в обороні нескорених здобули, так як у сусідній Канаді, великий розголос в американській пресі, радіо та телевізії. Передано низку звернень і петицій до ООН та уряду США. Одержано підтримку головних урядових чинників, членів сенату та конгресу — головно протестного листа сенатора Генрі Джексона до уряду ССРСР. 8-го жовтня ц. р. делегація УККА, у

складі д-ра В. Душника, ексекютивного директора УККА, мгра І. Базарка та адв. Р. Гуглевича, передала меморандум та збірку відповідних документів головному відпоручникові Комісії Людських Прав при ООН. Делегація одержала запевнення, що копії переданих матеріалів одержать всі члени Комісії, включно з представниками ССРСР та УРСР до ООН.

Тому що повнішого та детальнішого звіту з проведених акцій на зовнішньому відтинку на теренах Європи, Південної Америки та Австралії Президія не одержала, подасмо лише загальний перегляд зовнішньої діяльності та відомості про такі виїмкові події, про які до Президії СКВУ дійшли інформації.

● **Європа** — Майже в усіх західно-європейських країнах велись та проводяться ще й тепер відповідні акції та дії в обороні українських політичних в'язнів у ССРСР. Найширше розгорнулись вони на терені Великої Британії, де діє Громадський Комітет Оборони Українських В'язнів у ССРСР. Заходами того Комітету відбулись численні протестаційні віча, голодівки, пікетування советської амбасаді, збирання підписів на петиціях, висилання меморандумів та акції інформацій британського суспільства.

Відповідні акції велись також заходами громадських централь чи комітетів у Західній Німеччині, Бельгії і Франції. У свосму обіжнику з 20-го вересня ц. р. Президія Координаційного Осередку Українських Громадських Центральних і Крайових Установ в Європі (КОУГЦУ) звернулася до українських громад в Західній Європі окремим закликком до більшої активізації, головно в тих країнах, де численно малі українські громади, але де можливо, часом, здобути більший успіх ніж в наших більших осередках. На засіданні Президії КОУГЦУ 8 березня ц. р. в Кельні (Західня Німеччина) постановлено вислати окремі меморандуми від Президії КОУГЦУ до Міжнароднього Червоного Хреста, Комісії Прав Людини ООН, урядів західноєвропейських держав та різних міжнародніх інституцій. На черговому засіданні Президії КОУГЦУ 3-го вересня ц. р. у Мюнхені вирішено посилити всі відповідні заходи українських центральних громадських установ перед урядами своїх країн в обороні українських політв'язнів і творити комітети оборони українських політв'язнів там, де їх ще немає.

З Канцелярії Союзу Українців у Великій Британії одержано інформацію, що 28-го травня ц. р. один із британських відділів "Амнесті Інтернешенел" передав петицію до советської амбасаді в Лондоні з 4,500 підписами за звільнення Святослава Караванського. Докладніший звіт усіх акцій в обороні В. Мороза та інших українських політв'язнів, що відбулись у Великій Британії та по інших країнах Західної Європи, подамо у черговому номері "Вісника".

● **Австралія** — Союз Українських Організацій Австралії спільно з Комітетом Оборони В. Мороза провели **успішні акції серед австралійського населення та урядових чинників Австралії**. Останньо у зв'язку з голодівкою В. Мороза вислано низку телеграм до амбасаді ССРСР в Кенберрі, до Брежнєва, Косигіна та Щербицького, а відтак до прем'єра австралійського уряду, його міністрів та австралійських парламентаристів. Акції велись по всій Австралії з особливим ефектом у містах з великим скупченням українців.

На особливу увагу заслуговує жертовна праця Впр. о. протопр. Івана Шевцева із Сіднею та його особисте звернення до австралійського прем'єра Вітлема інтервенювати перед урядовими чинниками ССРСР за звільнення В. Мороза з тюрми та уможливлення йому емігрувати до Австралії з тим, що кошти його переїзду до Австралії о. І. Шевців готовий покрити сам особисто.

● **Південна Америка** — **Мабуть, найбільше виїмкова акція в обороні українських політв'язнів у ССРСР мала місце в Південній Америці**. Ця обставина віддзеркалює відмінне положення української громади на цьому континенті та специфічні обставини для можливостей її діяльності.

На початку цього року уряд Чіле дозволив, без окремих вимог, Інтернаціональній Комісії Прав Людини та Міжнародному Червоному Хрестові перевірити умови, в яких знаходяться політв'язні в Чіле, та заініціював акцію звільнення 780 в'язнів за виміну політв'язнями на Кубі та в ССРСР. У зв'язку з тим 20-го вересня ц. р. делегація Української Центральної Репрезентації в Аргентині, заходами Комітету Оборони В. Мороза, відвідала чилійського амбасадора в Буенос Айресі з проханням подбати про звільнення 82-ох українських політв'язнів у ССРСР. 3-го жовтня ц. р. українська

делегация, на чолі з головою УЦР в Аргентині, В. Косюком та О. Хамом (голова Комітету Оборони В. Мороза), відвідали президента Чіле, ген. А. Піночета з метою передати список 82-ох українських політв'язнів в ССРСР. Ця подія здобула широку рекламу в усій чилійській пресі, радіо та телебаченні. 5-го жовтня ц. р. відбулась також зустріч з Централією Чилійського Червоного Хреста та з делегатом Міжнародного Червоного Хреста до Чіле.

Комісія Оборони Прав Людини СКВУ, на першому засіданні своєї ежекутиви, вирішила передати вище згадану спробу виміни політичних в'язнів між ССРСР та Чіле на руки Міжнародного Червоного Хреста для успішного покладження на базі гуманності та універсального принципу людяності.

5. Інформація і пропаганда у Вільному Світі

Наша спільна безупинна та посилена акція на зовнішньому підтинку нашого громадського життя, скоординована по цілому світі впродовж останнього півріччя, увінчалася великим успіхом наслідок доцільної пропаганди та своєчасне поширення актуальних інформацій в країнах Вільного Світу про сучасний колонізаторський стан в Україні, що знаходиться під тиском щораз то більшої русифікації та нових неосталінських репресій. Відомості про акцію нашої всієї спільноти у Вільному Світі в справі оборони українських політв'язнів в ССРСР, які постійно появлялись у чужомовних газетах, радієвих та телевізійних передачах, урядових зверненнях та консультаціях, петиціях та протестах, листах та телеграмах — все це безкоштовна пропаганда та інформація нашої акції в обороні нескорених завдяки мобілізації та активізації нашого громадського потенціалу в конкурентній дії на міжнародній арені, яка інакше коштувала б мільйони доларів.

Крім того **появились чужими мовами дуже корисні видання з метою пропагувати твори та боротьбу наших нескорених серед чужого суспільства**. Ось подаємо деякі такі книжки: "Cataracte", В-во Fayard (французькою мовою), "For This Was I Born", В-во Ukrainian (англійською мовою), "Report From the Beria Reserve", В-во Peter Martin (англійською мовою), "Boomerang", В-во "Смолоскип" (англійською мовою). Вище згадані книжки можна замовляти через канцелярію СКВУ або Комітет Оборони В. Мороза в Торонті.

До канцелярії СКВУ дійшла вістка про нову книжку італійською мовою (208 сторінок) під назвою "Самвидав — хроніка нового життя в ССРСР", в якій подано широкі інформації про українських дисидентів, В. Мороза та Л. Плюща, та про переслідування підпільної Української Католицької Церкви. Одержано також інформацію про можливе видання творів В. Мороза еспанською мовою державним видавництвом "Гавріеля Містраль" в Сантіяго. Незабаром повинно вийти друком видання 4-ох чисел "Українського Вісника" англійською мовою, під редакцією проф. П. Реддавея з Великої Британії. Останньо Президенту Секретаріату СКВУ звернулася до Шевченківської Фундації КУК допомогти Інституту Східно-Європейських Проблем при Карлтонському Університеті в Оттаві провадити досліди подій в Україні. Висліди дослідів цього Інституту будуть до диспозиції Комісії Прав Людини та Інформаційної Служби СКВУ і всім зацікавленим організаціям та установам Вільного Світу.

Заключуючи повищі звітлення про перебіг подій в обороні нескорених, Президенту СКВУ вірить, що від тих масових наших протестів по всіх країнах українського поселення залежна доля та життя В. Мороза, Л. Плюща та інших наших політ'в'язнів в ССРСР. Ось тількищо на днях доспіла до нас вістка від д-ра А. Сахарова з Москви, що управителі владімірської тюрми дозволили Раїсі Мороз відвідати свого чоловіка 5-го листопада ц. р., щоб при тій нагоді переконати його припинити голодівку В наслідок 142 днів (до 19 листопада 1974 р.) штучного годування та хронічної недуги печінки, **В. Мороз, стративши понад 40 фунтів ваги, виглядає наче живий людський 110 фунтовий кістяк.** Цей несподіваний дозвіл для Раїси Мороз на побачення з її чоловіком разом з її 12-річним сином і батьком В. Мороза є вислідом тиску світової публічної opinio внаслідок впертої і послідовної акції нашого суспільства у Вільному Світі, а зокрема жертвної і добре веденої акції Комітету Оборони Валентина Мороза при СКВУ в Торонті і всіх інших місцевих комітетів у різних країнах.

III. ВНУТРІШНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ

1. XXI Олімпійські Ігри

9-го жовтня ц. р. відбулись перші спільні сходини представників Української Спортової Централі на Америку і Канаду (УСЦАК) та на-

ших молодечих організацій з генеральним секретарем СКВУ, Ю. Шимком, на яких обговорено завдання та організаційну побудову українського олімпійського комітету, як також позиції щодо конкретних наших акцій та імпрез під час Олімпіади в 1976 р. в Монтреалі, Канада. Президія Секретаріату СКВУ вирішила повідомити наші крайові громадські центральні про свою готовність створити **Комітет Олімпійських Ігрищ при СКВУ**, який координуватиме свою діяльність з ексекутивною КУК-у. 8-го грудня ц. р. перший заступник президента СКВУ, М. Плав'юк відбуде в Нью-Йорку окрему зустріч з представниками проводу УСЦАК-у та проведів молодечих організацій США, щоб устійнити ту проблему. Остаточне схвалення складу Комітету, проєкту його діяльності та бюджету буде прийняте на пленарному засіданню Секретаріату СКВУ в лютому 1975 р.

2. Українські радіопересилання

Від самого початку своєї діяльності новообрана Президенту Секретаріату СКВУ звернула увагу на важливу роль, яку відіграють **радіопередачі, як одна з найефективніших форм безпосередньої комунікації між українською громадою у місцевостях українського скупчення в країнах вільного світу, як також між українцями в діаспорі з українським народом в Україні та в сателітних країнах.** У зв'язку з тим 22 червня ц. р. у Вашингтоні генеральний секретар СКВУ, Ю. Шимко, мав радіо-інтерв'ю в українському відділі "Голос Америки", яке передано в Україну.

В рамках діяльності Інформативної Служби СКВУ пророблено перші кроки, щоб підтримувати діловий контакт та співпрацю з поодинокими українськими чинниками, що займаються радіопередачами в Україну. Провірено за посередництвом українських церков та крайових центральних репрезентацій можливості передавання матеріалів СКВУ в Україну через такі агенції як "Голос Америки", СіБіСі, БіБіСі чи Ватиканське Радіо. Оформлюється класифікаційний реєстр всіх українських радіопередач та радіопрограм в місцевостях поодиноких країн нашого поселення. Через брак фінансів деякі наші радіовисилання загрожені небезпечною самолівідацією. Тому Президенту СКВУ приділила їм фінансову допомогу з тих мінімальних фондів, якими вона тепер ще

диспонує. Наведемо тут такий приклад як допомога українській програмі на "Радіо Мадрид", де мінімальна фінансова допомога в сумі 5,000 дол. річно забезпечить її дальше існування.

На засіданні Президії СКВУ 4-го травня ц. р. розглянено детальний проєкт закордонних радієвих програм і передач СКВУ, проведення якого вимагало б такі великі кошти, що Президія вирішила його тимчасом в цілості не схвалювати, з уваги на неспроможність в даних обставинах фінансувати таку діяльність. Лише при наявності відповідних фондів можна виготовляти та розсилати регулярно магнетофонні записки інформацій СКВУ до тих українських відділів державних радіопередач, які тепер діють або є стадії організації.

3. Ради і Комісії СКВУ

Звітуючи про діяльність Президії СКВУ, подаємо лише той аспект діяльності Рад і Комісій, що стосується до рамового плану праці Президії, деяких постанов Президії та короткий опис деяких головних проєктів відбутих з'їздів. Звідомлення з діяльності поодиноких Рад і Комісій, як сподіваємось, подадуть їх голови в наступних номерах "Вісника".

● 7 вересня ц. р. Президія СКВУ затвердила склад **екзекутиви Комісії Прав Людини (КПЛ) при СКВУ**: сен. Павло Юзик — голова, Андрій Бандера і Олександра Ковальська — заст. голови, інж. Микола Мороз — секретар, Микола Липовецький — член. Повний склад Комісії Прав Людини буде поданий для схвалення на пленарних нарадах Секретаріату СКВУ, які відбудуться 1-го та 2-го лютого 1975 р. в Торонті. Екзекутива КПЛ відбула свої перші сходини 3-го листопада ц. р., на яких продискутовано головні аспекти діяльності Комісії, функції Бюра СКВУ в Нью-Йорку, співпрацю з Інформаційною Службою СКВУ, координацію дії КПЛ з міжнародними подібного характеру установами тощо. Вирішено створити Комісії Прав Людини в усіх країнах українського поселення та відбутися окрему конференцію Комісії Прав Людини напередодні пленарної сесії Секретаріату СКВУ в лютому 1975 р. Намічено ініціювати окрему акцію в обороні українських жінок — в'язнів у ССРСР, включаючи в цю дію всі складові жіночі організації СФУЖО, як також почати підготовку

до інтервенції перед Світовим З'їздом Судових Установ, який має відбутися в Канаді в 1975 р.

● 26 вересня ц. р. відбулись в Нью-Йорку наради Ради для Справ Культури (РСК), на яких голова Ради, Володимир Ласовський, зreferував пророблену працю всіх референтур Ради за минулий рік. Схвалено проєкти рестрації українських культуротворців у Вільному Світі, як також заплановано видавати періодик "Культурна Хроніка" з 3.000-им тиражем. Бібліотекарська референтура під керівництвом І. Кобаси зробила старання, щоб примістити в американських університетах архівальні матеріали та виготовити довідник про українські бібліотеки і архіви у Вільному Світі.

Головним проєктом діяльності РСК є видання **Енциклопедії української символіки та звичаїв пера проф. Є. Онацького**. Цей твір, який вже готовий до друку, охоплює 600 сторінок, а його видання коштуватиме близько 15,000 доларів.

Перешкодою для здійснення такого обширного плану є, очевидно, брак фондів, яких не має ні СКВУ, ні Рада. На 7-го грудня ц. р. заплановано відбутися в Нью-Йорку **пленарну сесію РСК**, у якій відзьмуть участь д-р Б. Стебельський, як доповідач, і перший заступник президента СКВУ, М. Плав'юк, разом з представниками українського наукового і мистецького світів.

Президія СКВУ робитиме всі старання в поточному році, щоб здійснити створення окремих крайових рад для справ культури, які повинні бути базою світової надбудови — РСК. Рада докладе більше старань, щоб урухомити діяльність своїх поодиноких референтур та спільно з Президією СКВУ запланувати виміну хоровими, танцювальними чи вокальними ансамблями між різними країнами нашого поселення.

● Від 12 до 14 жовтня ц. р. відбулись у Філадельфії (США) два дуже успішні з'їзди, а саме Світової Ради Українських Комбатантських Організацій та Світової Ради Суспільної Служби. Головою обидвох Рад був досі д-р Володимир Галан.

● В суботу, 12-го жовтня 1974 р. відбувся в Філадельфії **3-ій З'їзд Ради Суспільної Служби СКВУ**. На З'їзді було 78 делегатів. З'їздом проводила Президія, яку очолював д-р С. Фостун, представник з Англії.

У З'їзді взяли участь представники Європи, Аргентини і США. На жаль, Центральна Суспільної Служби Українців Канади не могла вислати своїх делегатів, бо в тому самому часі відбувся XI-ий Конгрес Українців Канади. Однак було кільканадцять осіб з Торонта, Монреалю й Вінніпегу.

Після ділових нарад З'їзду, після складення звідомлень членами Екзекутиви та голови Ради Суспільної Служби, д-ра Володимира Галана, і секретаря, Івана Поритка, розгорнулася дискусія, в якій брало участь 25 учасників З'їзду.

Після одобрення діяльності Екзекутиви та схвалення для неї признання за успішну діяльність, З'їзд провів вибір нової Екзекутиви й оформив склад Ради Суспільної Служби СКВУ. Прийнято також постанову, що складові організації можуть кожноразом призначити своїх нових представників до Ради. З'їзд прийняв плян праці. Також постановлено відбутися окрему нараду з представниками Централі Суспільної Служби Українців Канади в порозумінні з Президією Секретаріату СКВУ.

Третій З'їзд Ради, в присутності 78 учасників, у порівнянні з 2-им З'їздом (з участю всього кільканадцяти осіб), пройшов у дуже діловій атмосфері.

● В неділю, 13 жовтня, відбувся в Філадельфії 11-ий Світовий з'їзд Координаційної Ради Українських Комбатантських Організацій. З'їздом керувала президія на чолі з д-ром Володимиром Галаном. З'їзд прослухав дуже цікавий звіт дир. Івана Поритка. З нього ми довідалися, що Світова Рада УКО керує діяльністю понад 5,000 українських комбатантів, поселених у різних країнах світу.

Екзекутива Світової Ради УКО проводить заплановану працю через чотири комісії, а саме 1. Комісію плекання військової традиції, 2. Суспільну Службу Комбатантів, 3. Комісію видавництва і публікацій і 4. Архівально-Музейну Комісію. В усіх комісіях намічена праця проходить нормально й успішно. Виходить в Торонті журнал "Вісті комбатанта", а у Вел. Британії, неперіодично, "Сурмач".

Суспільна Служба Комбатантів, головою якої є дир. Іван Поритко, уділила українським комбатантам від 1953 року досі допомог на суму понад 225,000 доларів. Тільки за роки 1971-1974 уділено допомогу 235 особам, у то-

му 12 колишнім українським воякам поза залізною заслоною, на суму 43,286.20 дол.

У дуже цікавій дискусії по звіті брало участь багато учасників з'їзду.

Голова номінаційної комісії, д-р Іван Козак, подав список кандидатів до нової управи СР УКО. Головою СР УКО запропонував д-ра Володимира Галана, заступником голови — дир. Івана Поритка, секретарем — інж. Івана Скіру, представником Канади — д-ра М. Малецького, Англії — д-ра Святомира Фостуна й Аргентини — Богдана Яхна. До Контрольної комісії — М. Бігуса, Л. Фугалу й Е. Дебрицького. Внесок Номінаційної комісії пройшов одностайно.

Звідомлення про З'їзди Ради Суспільної Служби СКВУ та Координаційної Ради Українських Комбатантських Організацій подано за "Америкою", ч. 156 і 158 з ц. р.

● Беручи на увагу можливість полегшення еміграційних відносин між Заходом і Сходом, як також зріст політичних втікачів з комуністичних держав Східної Європи та зріст зацікавлених українців емігрувати з Південної Америки, координація та опіка над рухом української еміграції стає дуже важливим питанням. Тим більше, коли бачимо пропорційне зменшення українського населення в таких країнах як Канада, в порівнянні до побільшення інших національностей в наслідок іміграції. Новий доплив українців — імігрантів був би напевно зміцнюючим чинником у дальшому розвитку українського суспільства у Канаді, де ми вже здобули поважні впливові позиції. До канцелярії СКВУ звертаються не раз поодинокі втікачі по фінансову допомогу, по поради та інформації у справі імігрування на постійне поселення в Канаді. Тому Президія СКВУ вирішила, щоб Рада Суспільної Служби СКВУ та її крайові представництва зайняли опікою над імігрантами й втікачами з України і сателітних країн. Якщо б це була затрудна ділянка для Ради, тоді Президія перевірить можливість створити при СКВУ окрему комісію для справ імігрантів.

● Світова Наукова Рада та Конференція Молодечих Українських Організацій мусять конкретно себе активізувати, оформити проекти конкретної діяльності та негайно приступити до розгорнення устійненої та ефективної праці, а саме в таких важливих ділянках нашого

громадського життя як вільна українська наука та виховання молоді тощо.

● Від добре запланованої і успішної дії фінансово-економічного відтинку залежить діяльність і успішність цілої структури СКВУ без огляду на реальність і конечність проєктів чи на відданість і добру волю членів Президії проявити потрібне зусилля для здійснення плянів своєї діяльності. **Жертовність української громади на потреби СКВУ — це мірило відчуття потреби СКВУ, та іспит нашої віри, що наша єдність і солідарність є основою нашої сили та єдиною надією на кращу долю нашого народу на трагічному шляху його намагань жити свободним, самостійним життям в мирі і справедливості серед сім'ї вільних народів світу.** Віримо, що новостворена недавно Світова Рада Української Кооперації під проводом дир. Василя Ситника з Торонта і дир. Омеляна Плешкевича з Чикаго старатиметься у великій мірі допомогти СКВУ придбати потрібні фінансові засоби на бюджет Секретаріату СКВУ. З тією метою запроєктовано створення комісії фінансових справ при Президії СКВУ та оформлення Фундації СКВУ. Проект статуту "Української Світової Фундації", оформлений скарбником СКВУ, д-ром Франком Мартинюком, вготує Президія СКВУ до кінця цього року та передасть канадському урядові, щоб одержати офіційний т. зв. "чартер". На фонд СКВУ будуть зараховані всі пожертви від осіб чи установ, поза членськими внесками організацій-членів СКВУ. Президія диспонуватиме лише відсотками від капіталу фонду СКВУ на частинне покриття свого оперативного бюджету, та бюджетів Комісії і Рад.

4. Бюро СКВУ в Нью-Йорку

Президія СКВУ на останньому своєму ширшому засіданні 7-го вересня ц. р. вирішила відкрити в короткому часі бюро СКВУ в Нью-Йорку, осідку ООН, устійнивши бюджет для ведення такого бюро з крайовими центральними репрезентаціями.

5-го жовтня ц. р. відбулась в Нью-Йорку зустріч трьох членів Президії СКВУ (В. Кирилюк, Ю. Шимко та д-р Ю. Даревич) з представниками Екзекутиви УККА та кандидатом на керівника Бюро, ред. О. Питлярем. Остаточне затвердження персоналу та аспектів діяльності Бюро Президія устійнить до кінця листопада ц. р.

Готовість Президії реалізувати постанови II-го Конгресу СКВУ, як наприклад відкриття Бюро СКВУ в Нью-Йорку повинно викликати одночасно готовість української громади, а зокрема складових організацій СКВУ, забезпечити всі матеріальні потреби для успішного ведення праці Бюра на зовнішньому форумі діяльності СКВУ, її Інформаційної Служби, Комісії Прав Людини та інших Комісій.

5. Екзекутивний директор СКВУ

Президія вирішила затруднити з наступним роком екзекутивного директора канцелярії Президії СКВУ в Торонті, відповідального за виконання постанов Президії СКВУ та ведення частинно діяльності Інформаційної Служби СКВУ. Для зацікавлених кандидатів буде проголошений в українській пресі конкурс з реченцем для зголошень до кінця грудня ц. р.

6. Інформаційна Служба СКВУ та запроєктовані видання

Від 14 травня до 10 вересня ц. р. Інформаційна Служба СКВУ видала 6 пресових комюнікатів для української преси про діяльність та головні постанови Президії. Видано та розіслано 5,000 примірників першого номера "Вісника" СКВУ. Кошти друку і висилки "Вісника" з початком вересня ц. р. становили 3,110.20 дол., а прихід з одержаних датків на фонд СКВУ на залик у 1-ому номері "Вісника" становлять 2,763.20 дол. Другий номер "Вісника" виходить також 5,000-им тиражем з долученням памфлетом англійською мовою, який подає загальні інформації про Україну, як теж СКВУ та його діяльність.

Президія вирішила, як було подано в першому номері "Вісника", видати разом з Українським Соціологічним Інститутом в Нью-Йорку статистичний довідник про українські поселення у Вільному Світі. На це призначено від СКВУ 3,000 дол., з того 1,000 дол. буде виплачено, коли манускрипт буде частинно готовий, а решту в час видання першої частини довідника. Повні кошти видання становитимуть 10,000 дол. Об'єм першої частини довідника з приблизно 175 — 200 сторінками буде готовий до друку найдалі з початком 1975 р. Довідник виходитиме постійно окремими серіями, присвяченими поселенням в поодиноких країнах. До підготовки матеріалів до довідника зголо-

силось з окремих країн нашого поселення 15 співпрацівників. До редакційної колегії входять: д-р Володимир Бандера, д-р Роман Цибрівський, д-р Юрій Годованець, інж. Атанас Мілянчик та мгр. Р. Шаран-Олеарчик із США, а д-р Іван Тесля з Канади.

Президія також постановила видати англомовну книжку, яка подавала б підставові матеріяли про українську проблематику. Митрополит Мстислав Скрипник погодився видати це за самокошти в друкарні Української Православної Церкви у США. До кінця ц. р. Президія плянує видати повний збірник резолюцій з II-го Конгресу СКВУ та конференцій і нарад, які відбувались в рамках II-го Конгресу. У своєму рамовому пляні праці на відтинку Інформаційної Служби Президія заплянувала оформити осередок збирання документації про рух дисидентів в Україні та видати хоч один збірник інформаційних матеріялів світовими мовами про події в Україні від 1972-74 рр.

7. Кінцеві зауваги

Повище поданий звіт, а головню та частина, яка стосується внутрішньої діяльності СКВУ, дає лише мінімальний образ амбітних проектів до здійснення, не приховує багато недоліків та труднощів у праці, головню через все ще неналежну співпрацю та брак постійних допливів інформацій про діяльність наших громад в поодиноких країнах, як теж через брак потрібних фінансових засобів, зокрема брак фахового штабу людей для опрацювання та редагування матеріялів і видань СКВУ — головню "Вісника".

У членів Президії доброї волі не бракує. Стараємося спільно виконувати якнайкраще наші обов'язки. З огляду на брак фондів Президія СКВУ затруднює під цю пору в канцелярії СКВУ лише одного постійного працівника. Тому ж і щиро вибачаємося, що в цьому номері "Вісника" не інформуємо про всі події в українських поселеннях у Вільнову Світі. Сподіваємося, що у черговому номері зможемо подати змістовне та вичерпне звітлення з діяльності українських громад в діаспорі, залишаючи поза тиж цей обов'язок інформування нашу громаду також українській пресі, за що висловлюємо їй оце наше велике признання та подяку за її дотеперішню співпрацю з нами.

Висловлюємо також подяку усім нашим церквам, нашим крайовим центральним репрезентаціям, організаціям та поодиноким членам розкиненої нашої громади в діаспорі за співпрацю та щедрий відгук на наш заклик до єдності та солідарності у проведенні акції "Листопад — Місяць СКВУ" по своїх країнах та місцевостях. Головною метою цієї акції було скріпити в наших громадах почуття єдності, взаємної співпраці і любови, як також солідарності з політичними ідеалами та духовними цінностями нескореної української нації у боротьбі за право жити свободним життям у своїй соборній, незалежній державі. Скріпленням матеріяльного потенціалу та придбанням кращих засобів для співдії нашої світової громадської надбудови лише краще та ефективніше служитимемо тим ідеям та народним потребам, за які сьогодні караються сотки тисяч нескорених українських в'язнів в мордовських концлагерах та казівських ізоляторах.

Солідарність і єдність нашого суспільства в діаспорі вимагає поборювання великих труднощів, головню асиміляційних процесів та відчуження нашої молоді від рідного довкілля. З тією метою подаємо в цьому номері "Вісника" звернення СКВУ у справі мішаних подруж та подаємо адреси крайових представників Центрального Бюра Українських Подруж "Мета". Висловлюємо при тому нашу щирю подяку та велике признання працівникам Централі і Відділів Бюра "Мета", а зокрема інж. Омелянові Тишовницькому, за їх жертовну працю для тієї важливої справи та бажаємо успіхів у їхній дальшій праці.

Датки на фонд СКВУ з нагоди цьогорічної листопадової акції СКВУ прохаємо надсилати, подаючи свою власну докладну адресу, на адресу канцелярії СКВУ в Торонті:

World Congress of Free Ukrainians
2200 Yonge St., Suite 1701
Toronto, Ont., Canada M4S 2C6
Telephone: (416) 481-4611

КОМІТЕТ ОБОРОНИ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

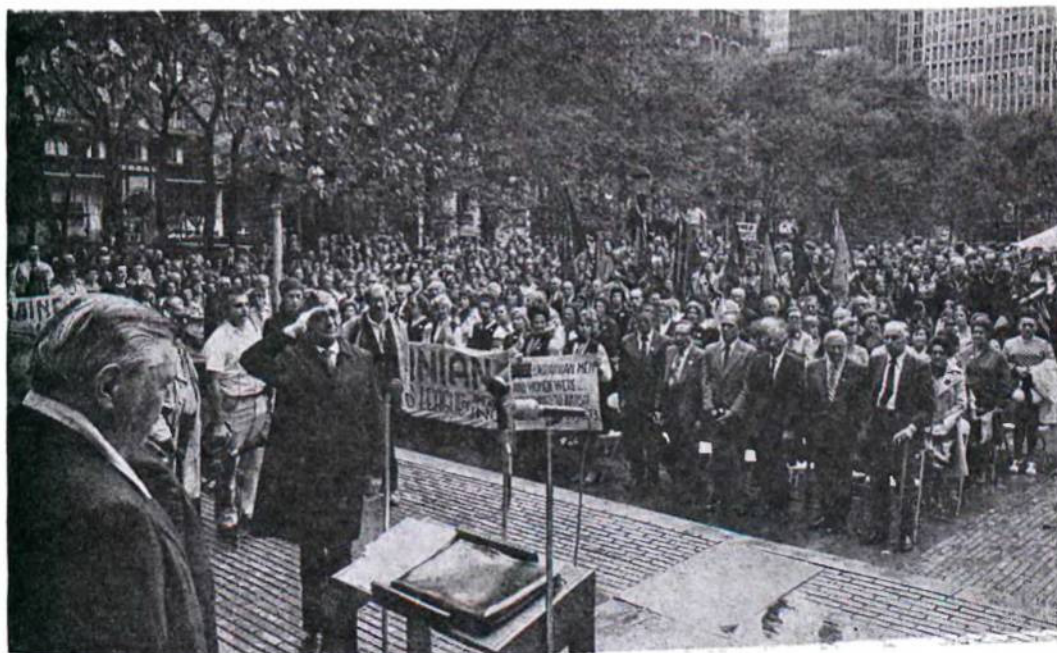
(Коротка характеристика)

В наслідок тривожних вісток про критичний стан здоров'я Валентина Мороза і жорстоке переслідування його радянськими властями, в лютому 1974 р. створився в Торонті, з ініціативи ЦЕСУС і під патронатом СКВУ, Комітет оборони Валентина Мороза. Комітет поставив собі за ціль домогтися перевірки здоров'я В. Мороза компетентними медичними чинниками, поліпшення його тюремного режиму та його остаточного звільнення на тій підставі, що він був незаконно ув'язнений.

Для успішного виконання повищезавдань в Комітеті діють наступні комісії: пресова, фінансова, зовнішніх зв'язків, мобілізаційна і внутрішньої інформації, а їхні голови входять в склад управи. Рівночасно були пороблені старання, щоб в Комітеті були особи з різних організацій, політичних угруповань і віровизнань — і тому він має широкую громадську базу. Рівночасно, членом Комітету може бути кожний український громадянин, який хоче стати в обороні В. Мороза.

Комітет очолив відомий юрист, проф. В. Тарнопольський, а в склад його управи увійшли А. Бандера, І. Велигорський, Ю. Веретельник, Я. Заяць, І. Коляска, М. Липовецький, М. Мороз, О. Романишин і Б. Сірант. Бюро Комітету знаходиться в приміщенні СКВУ, де уряджує один платний працівник. Засідання відбуваються раз на тиждень, з тим, що раз на місяць є відкрите засідання, на яке запрошуються всіх зацікавлених.

Практика показала, що ради до деякої міри чутливі на публічну думку на Заході, тому Комітет намагається різними способами розголосити справу Валентина Мороза — його нелегальний засуд, знущання над ним, жалюгідний стан його здоров'я і т. д. Він постійно апелює до поодиноких осіб, урядових чинників і міжнародних організацій, щоб вони робили інтервенції в його обороні. У цьому напрямі вже чимало зроблено: організувалося більше і менші демонстрації під радянською амбасадомою в Оттаві, які притягали увагу пре-

Фрагмент з демонстрації у Вашингтоні, США, влітку ц. р.

си; були перекладені на англійську мову і видані канадським видавцем (спілка П. Мартіна) твори В. Мороза, що їх розповсюджують по всіх більших містах Канади; був опублікований в англійській пресі відкритий лист в обороні В. Мороза звернений до советських властей і підписаний двоохотма канадськими академіками і діячами культури; використано також наукові конгреси (Міжнародний конгрес соціологів в Торонті, Міжнародний конгрес славистів в Бенфі) для розповсюдження матеріалів про В. Мороза і зібрання підписів під петиціями про його звільнення, які вислано советській владі. Політбу акцію безперервно ведеться по університетах, а петиції з підписами пересилається до канадських і советських урядових чинників.

Заходами Комітету Міська Рада Торонта ухвалила окрему резолюцію, в якій вона звернулася до канадського уряду з проханням інтервенції в обороні В. Мороза, а до советських властей з домаганням про його звільнення. Постійно розсилається пресі і поодиноким пресовим співробітникам відповідні інформації про В. Мороза, у висліді чого вже появилася про нього низка статей (Джуді Ламарш, Пітер Вортінгтон, Джеймс Ерс і ін.), як також рецензії на його книжку. Комітет також заініціював декілька телевізійних і радієвих програм, присвячених В. Морозові.

Найновішим починком Комітету в ділянці інформації про В. Мороза є виступи в канад-

У Вашингтоні, 17 серпня ц. р.: делегація голодуючих і К-ту Оборони В. Мороза пробувала інтервенувати у справі В. Мороза у посольстві СССР, але її не прийнято. На знімку: О. Петренко, Ю. Карпінський, С. Іванців, А. Мушинська, С. Ясевич, А. Міхняк.

ських університетах А. Есеніна-Вольпіна, недавнього співробітника академіка Сахарова в ділянці прав людини в СССР та вивішення величезних афішів (8 стіп високи і 21 стопа довжини) у видних місцях в Торонті; подібні афіші будуть незабаром вивішені на автобусах в Оттаві.

Міністер освіти Манітобського уряду, Дост. Бен Гануцук, і радийні міста Вінніпег, Слав Ребчук, відвідують шістьох голодуючих у Вінніпезі в солідарності з Валентином Морозом. Від ліва: Роман Зайцев, Роман Пендюк, Ігор Глуцук, Марійка Проскоренко, Ігор Підтриний, Степан Бельгін, радийні Слав Ребчук і Дост. Бен Гануцук. На світліні немає двох з перших голодуючих — Тані Вовк і Володимира Длугоша, які, на вимогу лікаря, по сьомому дні були змушені перервати голодівку. Голодівка була влаштована ад хок Комітетом Оборони Валентина Мороза у Вінніпезі і тривала від 16 до 29 липня, на майдані Манітобської легіслатури біля пам'ятника Тарасові Шевченкові. Голодівку закінчено, як на радіо і пресовій агенції "Канадська Прес" було подано повідомлення Прем'єра Канади П'єра Е. Трудо, що федеральний уряд Канади вислав свій протест у справі Валентина Мороза на руки прем'єра СССР, Алексея Косігіна.

(Фото "Winnipeg Tribune")

Мабуть найбільш успішною акцією, з точки зору розголошення імені Мороза, була голодівка під советською амбасадю в Оттаві у липні ц. р., яка тривала 17 днів. Про неї, як також про справу В. Мороза, досить обширно коментувала преса, радіо і телевізія по всій Канаді, а особливо в осідку федерального уряду і чужинських посольств — в місті Оттаві. Голодуючих підтримали українці і неукраїнці, про що свідчили демонстрації під советською амбасадю, в яких взяли участь тисячі людей на чолі з українськими церковними, громадськими і політичними провідниками. Голодуючих відвідували міністри, сенатори та пар-

ляментаристи, а до прем'єр міністра були вислані тисячі телеграм поодинокими особами та організаціями, українськими і неукраїнськими, з домаганням від канадського уряду інтервенції в обороні В. Мороза. Відомо, що у висліді цього уряд робив інтервенції перед совєтськими властями, а сама голодівка стала стимулом в інших місцевостях до спонтанних акцій в справі оборони В. Мороза.

Хоч діяльність Комітету спрямована головню на неукраїнський світ, він існує головню завдяки моральній і матеріальній підтримці української громади, яку він постійно інформує про свою діяльність в українській пресі і радіо. Члени Комітету відвідують також поодинокі місцевості, де зустрічаються з українськими громадянами і де, часами, організують масові віча. При цих і багатьох інших нагодах, роздаються сотки петицій, які люди підписують і які Комітет висилає до совєтських властей, канадського уряду та інших осіб і інституцій. Комітет також намагається утримувати зв'язки з іншими групами в Канаді і ЗСА, які займаються обороною Валентина Мороза та інших українських політичних в'язнів. Цим групам Комітет допомагає порадами, друкованими матеріалами, а також і фондами.

Вкінці я хотів би дати відповідь на питання, яке часами задають членам Комітету — "Чому Комітет обороняє тільки Валентина Мо-

Демонстрація в Бельгії 16 квітня 1974 р. Українці перед совєтською амбасадю в Брюсселі вимагають звільнення українських політичних в'язнів.

роза?" Причин є декілька. Валентин Мороз є тепер одним із найсуворіше переслідуваних політичних в'язнів в Союзі, і, з огляду на це та на стан його здоров'я і дуже важкі обставини, в яких він перебуває, він потребує негайної допомоги. Він також став символом українського руху спротиву і, обороняючи його,

Комітет обороняє увесь той рух, який В. Мороз репрезентує. Це в практиці виглядає так: Комітет наголошує Валентина Мороза, але інформує і про інших політичних в'язнів і також про сучасний стан в Україні взагалі. Цим

Друга група голодуючих в обороні В. Мороза у Вашингтоні. Біля стійки голодуючих зліва: Б. Кмьотик (Клівленд), О. Курилас (Вашингтон), Л. Саламаха (Балтимор), О. Каркоць (Ст. Пол), Б. Капітанець (Клівленд). Згодом до другої групи долучився Борис Антонович (Чикаго). Голодівка закінчилася 24 серпня 1974 р.

способом, взявши під увагу психологічні моменти, легше зосередити публічну увагу на страждання одної людини, як на страждання десятка, соток чи тисяч людей. Цією тактикою здобувається у публіки симпатію до тієї людини. Дуже важливим є також, що Комітет не має засобів, щоб рівночасно розгорнути широкую акцію в обороні більшого числа політичних в'язнів. Однак, в майбутньому, він планує зайнятися їхньою обороною.

Микола Липовецький
заступник голови
Комітету Оборони В. Мороза

ОПОВІСТКА

У справах акції оборони Валентина Мороза, Леоніда Плюща та інших наших репресованих і нескорених діячів в СССР пишiть або телефонуйте до Бюро Комітету оборони Валентина Мороза при Президії СКВУ в Торонті на адресу:

COMMITTEE FOR THE DEFENCE OF VALENTYN MOROZ
2200 YONGE ST., SUITE 1701,
TORONTO, ONT., CANADA, M4S. 2C6
Telephone: (416) 487-1211

АКЦІЯ В ОБОРОНІ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

Акція в обороні Валентина Мороза та других українських політв'язнів в ССРСР, започаткована Комітетом з осідком в Торонті, швидко знайшла відгомін і співдію в інших країнах українського поселення. Редакція "Вісника" СКВУ не має повних та точних інформацій про всю проведену акцію, але для ілюстрування її багатогранності й розповсюдження згадаємо про акцію, проведену на терені ЗСА, Аргентини та Австралії.

В червні цього року відбулася велика маніфестація у Вашингтоні, получена з інформаційними оголошеннями в передових американських щоденниках "Нью Йорк Таймс" і "Вашингтон Пост". Вашингтонська маніфестація, яка викликала офіційний демарш совєтського уряду, змобілізувала громадську опінію до дальших акцій, які слідували в наступних тижнях. Відбулись голодові демонстрації в Нью Йорку, влаштовані Комітетом Жіночих Організацій біля будинку Об'єднаних Націй і Студентською Організацією ТУСМ під совєтською амбасадомою. Така ж голодівка відбулася у Вашингтоні та в інших осередках нашого поселення в Америці.

Голодівка, переведена у Вашингтоні окремим Комітетом, відбулася біля совєтської амбасади в дніх від 22 липня до 24 серпня ц. р. В ній приймали участь 11 осіб-студентів, які чергувалися. З припиненням голодівки в дні 24 серпня Комітет рішив продовжувати свою акцію, створивши окрему свою канцелярію в домівці Української Православної Церкви у Вашингтоні. Члени Комітету відвідують сенаторів і конгресменів з проханням, щоб вони вносили свої резолюції в Конгресі в обороні В. Мороза та інших переслідуваних інтелектуалів.

У травні цього року створено в Нью Йорку Комітет Українських Жінок для Оборони Валентина Мороза й інших українських діячів, ув'язнених у тюрмах і концентраційних таборах в ССРСР. Він влаштував при кінці липня першу голодівку перед Об'єднаними Націями. Друга голодівка солідарності з В. Морозом почалася 25 вересня і тривала до 29 вересня, щоб того ж дня включитися в маніфестаційний похід по П'ятій есенно. Голодуючі українки, одягнені в кацетні пакидки із в'язничими нумерами, звертали на себе увагу учасників-делегатів.

Демонстрація української молоді перед совєтським павільйоном в Буенос Аїрес, Аргентина.

тів на нарадах Об'єднаних Націй. Багато журналістів із різних країн світу підходили до них з проханням дати інформації про причину їхньої голодівки. В тій цілі роздано тисячі інформативного матеріялу.

Акції в обороні Валентина Мороза та других репресованих українських патріотів ведуться теж в Австралії та Аргентині. Неданню Комітет Оборони Валентина Мороза в Австралії вислав протестаційні телеграми до Амбасад СССР в столиці Австралії, Кенбері, до представництва УССР в Нью-Йорку, як теж до Леоніда Брежнєва, Алєксея Косігіна та Володимира Щербицького, і до австралійського прем'єр-міністра Вітлема. В Аргентині відбулося пікетування українською молоддю виставки совєтського промислу, яка відбувалася в Буєнос Аїрес від 4-го до 15-го вересня ц. р. Демонстранти роздавали відвідувачам летючки в єспанській мові, в яких домагалися звільнення Валентина Мороза та інших українських діячів в СССР.

Групи демонстрантів в обороні Валентина Мороза перед совєтською амбасадєю в Оттаві біля місяця, де перебували учасники голодівки. (Фото "Канадські Прес")

Франко Мартинюк

МОЇ ВІДВІДИНИ ЄВРОПИ

У серпні ц. р. я мав нагоду відвідати центральні наших крайових організацій і установ в Європі і познайомитися з передовими та впливовими членами української європейської громади. Між ними були мгр. Іван Равлик з Лон-

дону, мгр. Омелян Коваль з Брюсселю, д-р Осип Мельниківич з Парижу та мгр. Антін Мельник, мгр. Володимир Дідович і проф. Володимир Янів з Мюнхену. З ними я відбув низку щирих та детальних розмов про дійсний стан українських громад по різних країнах вільного світу.

З цього приводу в мене залишилися деякі зауваження, які, можливо, є самозрозумілі: багато осіб на керівних позиціях — це старші віком люди, що диспонуєть мінімальними матеріяльними засобами і обмеженими можливостями діяльності. Звичайно, вони займають декілька відповідальних позицій в українському житті. Все ж таки наші європейські центральні вив'язуються задовільно із своїх завдань, якщо взяти на увагу обставини, в яких вони діють, а ці обставини, дуже несприємливі. Часто листи Президії СКВУ у важливих справах, звернені до наших європейських громадських централей, не находять належної уваги та не доходять до громад, які підлягають нашій європейській координаційній громадській центральній — КОУГЦУ.

Взагалі, комунікація письмова, усна чи друкована залишає багато до побажання в житті українських громад в Європі. Причина цього — це частинно непорозуміння і конфлікти та брак фінансових засобів, але теж і апатія деяких людей на ключевих позиціях. Точне інформування наших громад могло б дати позитивні висліди, але дуже невідрадним явищем є брак розуміння на терені Європи ролі і завдань СКВУ. Вислід такого становища може привести лиш до дальшої втрати зацікавлення та віри в успіх праці СКВУ.

Українські центральні в Європі, як теж складові організації СКВУ з того терену не лиш що не виконали своїх фінансових зобов'язань супроти СКВУ цього року, але й заявили, що немає виглядів на те, щоб ці зобов'язання вони виконали в майбутньому. Я відчув мало ентузіязму серед нашого європейського проводу до задуму Секретаріату СКВУ зробити листопад ц. р. місяцем національної єдності і солідарності, хоч мені давали запевнення, що в цьому напрямі будуть зроблені деякі конкретні заходи.

Підсумовуючи, зауважу хіба, що без з'єднаної та сконсолідованої акції та підтримки від усіх, ледве чи завдання СКВУ можливо буде зреалізувати.

КОМІТЕТ ОБОРОНИ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА
ФІНАНСОВЕ ЗВІДОМЛЕННЯ
за час від 30-го січня 1974 р. до 31-го серпня 1974 р.

ПРИХОДИ

1. Пожертви:			
Надіслані до бюро	16,701.45		
Збірки	3,799.22		
Віча А. Радигіна	7,146.92		
Збіркові листи	3,306.60		30,954.19
<hr/>			
2. Демонстрації (оплати за автобуси)	13,159.50		
3. Голодівка в Оттаві (льотерія)	1,708.00		
4. Висвітлення фільму "Один день Івана Денисовича"	965.52		
5. Продаж збірки творів В. Мороза	2,224.40		18,057.42
<hr/>			
Разом приходи			\$49,011.61

РОЗХОДИ

1. Інформація:			
Відкритий лист у пресі	6,383.60		
Кошти друків	2,208.58		
Телефони	1,173.95		
Матеріяли про політв'язнів	1,083.66		
Поїздки членів Комітету	764.11		
Поштові марки	665.54		
Телеграми	584.55		12,763.99
<hr/>			
2. Демонстрації:			
Оплати за автобуси	17,423.50		
Голодівка в Оттаві	1,248.87		
Демонстрація перед амбасадой в Оттаві	1,264.58		19,936.95
<hr/>			
3. Видання збірки творів В. Мороза	8,601.40		
4. Платні працівників	3,120.10		
5. Віча А. Радигіна	1,034.86		
6. Дотації іншим комітетам	1,100.00		
7. Чинш за приміщення	460.00		
8. Канцелярйне приладдя	444.57		
9. Випозичення фільму "Один день Івана Денисовича"	259.87		
10. Випозичення авт	100.80		
11. Банкові оплати	40.41		
12. Різне	133.52		15,295.53
<hr/>			
Разом розходи			\$47,996.47

За Комітет Оборони Валентина Мороза при СКВУ в Торонті:

Ігор Велигорський, в. р.
голова Фінансової Комісії

проф. д-р Володимир Тарнопольський, в. р.
голова

Богдан Лецишин
скарбник

Микола Липовецький
заступник голови

“УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК” ПРО СКВУ

У самвидавньому журналі “Український Вісник” (випуск 7-8, весна 1974 р.), який не давно продістався через залізну занавісу на захід, в кількох місцях є позитивна згадка про СКВУ. З цього видно, що наші брати і сестри в Україні покладають великі надії на СКВУ та на здібність нашої української спільноти у Вільному Світі діяти об’єднано, скоординовано та ефективно в користь України. Нашим обов’язком є подбати, щоб наші брати і сестри на Рідних Землях не зневірилися у своїх сподіваннях.

Для прикладу подасмо внизу (без будь-яких змін) два окремі уривки з довшої статті п. н. “Етноцид українців в ССРСР”, яка поміщена в “Українському Віснику”, випуск 7-8, із весни ц. р. Текст цих уривків ми одержали від Української Інформаційної Служби “Смолоскіп”, Балтімор, США, за що складасмо їй оце нашу щирю подяку. — Редакція

Уривок із сторінки 56-ої:

“В Нью-Йорку функціонує Вільна Українська Академія, відкрито факультет Українознавства в Гарвардському університеті, діють Вільний український університет у Мюнхені, Католицький університет в Римі, при якому відкрито Музей українського мистецтва.

Великих успіхів в політичному і культурному розвитку досягли канадські українці. Вони широко репрезентовані як в провінційних, так і у федеральному урядові. Добра налагоджена культурно-освітня і виховна робота серед українського населення Канади, і, особливо, молоді. Тільки в провінції Манітоба створено 106 українських шкіл.

Величезну згуртовуючу і координуючу роботу проводить Світовий Конгрес Вільних Українців (підкреслення наше — Редакція).

Український народ поза межами своєї Батьківщини завоював собі пошану і визнання наполегливою відчайдушною працею. І всі ми глибоко вдячні тим народам, які співчутливо ставляться до нашої справи.

У наших гнобителів поступальні успіхи українців на еміграції викликають страшену лютю. Вони ні перед чим не зупиняються, щоб оббрехати наші священні стремління. Отож, і появляються в советській пресі постійно вигадки на наших активістів, на українські організації про запроданство іноземним розвідкам і тому подібні нісенітниця.

А насправді ця праця викликана усвідомленням суспільного обов’язку перед своїм народом, турботою за долю українського народу”.

Уривок із сторінки 102-ої:

“В цій праці на численних прикладах ми показали, як Москва “розв’язує” національне питання в ССРСР, зокрема, на Україні. На демографічних даних ми розкрили суть національної політики російського більшовизму — планомірний етноцид неросійських народів в ССРСР. Цілим рядом фактів ми заперечили твердження Л. Брежнєва і інших московських правителів про те, що національне питання в ССРСР розв’язане і національної проблеми не існує. Характер наведених фактів злочинів допомагає зрозуміти, що советський режим — це фашистська диктатура (у формі соціал-фашизму).

Адресуємо цю працю Генеральному секретареві ООН Куртові Вальгаймові і закликаємо:

1. На черговій сесії Генеральної Асамблеї ООН розглянути питання про ліквідацію советсько-російського колоніалізму;
2. Створити спец. комісію ООН для перегляду всіх політичних закритих судових процесів в ССРСР та інспекції в’язниць, концтаборів і спецпсихлікарень, де перебувають політичні в’язні;
3. Прислати на Україну спостерігачів ООН на час підготовки виборів до Верховного Органу правління на Україні;
4. До проведення вищевказаних виборів на Україні надати право представляти інтереси українського народу в ООН Світовому Конгресові Вільних Українців. (підкреслення наші — Редакція)
5. Розповсюдити дану працю серед всіх членів ООН. Такі дії ООН, до яких ми закликаємо, не можна кваліфікувати як втручання у внутрішні справи. Така точка зору неправильна в самій основі, бо мова йде про імперіалістичну державу з найреакційнішим політичним режимом, про державу, в якій гнобляться десятки народів, проти яких здійснюється духовний і фізичний геноцид, де нависла реальна загроза цілковитої ліквідації національних культур і цілих народів, отже — здійснюється найбільший злочин проти людства. Нині ООН зайняла тактику примирення із статус-кво найбільшого зла. Доводиться констатувати парадоксальний факт: де Зло найбільше. там воно ко-

ристується мовчазним схваленням з боку ООН. Така позиція робить ООН пасивним співучасником того Зла, яке здійснюється в СРСР і може мати фатальні наслідки для всього людства.

Можливо, знайдуться такі члени ООН, які назвуть наші вимоги утопічними. Ми їм заявляємо, що не тішимо себе ілюзіями на рахунок того, що совєтський режим легко поступиться перед нашими вимогами і відмовиться від колоніальної та шовіністичної політики. Але широкий міжнародний осуд совєтського колоніалізму зробив би нам велику послугу в нашій священній боротьбі за Ідеали Свободи, а члени ООН рівночасно здали б з себе моральну відповідальність за теперішнє зловісне мовчання.

Український народ крізь віки проніс незаплямований стяг боротьби за своє визволення.

Український народ за довгу свою історію не завоював ні клептика чужої території, не зробив жодної спроби досягнути на свободу своїх сусідів, в умовах жорстокого поневолення зумів створити самобутню культуру, вніс свій посильний вклад в уселюдську скарбницю духових і матеріальних надбань.

Немає в світі такої сили, яка могла б скорити наш нескорений народ!"

ЗВЕРНЕННЯ

ДРУГОГО КОНГРЕСУ СКВУ ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА У СПРАВІ МІШАНИХ ПОДРУЖ

УКРАЇНЦІ Й УКРАЇНКИ! Тому, що мішані вінчання серед українців, а головню серед української молоді, вже доходять у деяких наших поселеннях до 100%, і тому, що мішані подружжя та їхні нащадки дуже часто відходять від Українських Церков та від українського народу, а також тому, що справа припинення або бодай сповільнення росту мішаних вінчань являється чи не найважливішою і найпильнішою потребою нашої спільноти, — тому Конгрес СКВУ звертається з цим апелем до українського громадянства у Вільному Світі, а в першу чергу до української молоді.

Дорогі Українці і Українки, а головню Ти, Українська Молоде! Закладайте українські родини, щоб і Ви, і Ваші нащадки могли в майбутньому лишитися вірними Українським Церквам і бути носіями та продовжувачами з роду в рід ідеї боротьби за людські права й волю та державну незалежність для нашого

народу в Україні. Якщо не маєте відповідних українських осіб до подружжя, то звертайтеся з повинним вір'ям до Центрального Бюра Українських Подруж "МЕТА", яке діє з ініціативи Секретаріату Світового Конгресу Вільних Українців при Раді Суспільної Служби СКВУ та яке поблагодісловила Високопреосвященніші Митрополити наших Церков — Кир Максим Германюк, Владика Мстислав Скрипник і Кир Амвросій Сенишин.

Всечесніші Українські Душпастирі! Заохочуйте бажаючих одружитися, щоб вони творили українські родини, а коли не мають відповідних українських осіб до подружжя, то радьте їм, щоб вони зверталися до "МЕТИ". Поучуйте їх, що користати з посередництва подруж, тобто й сватання, не с нічим таким, щоб його соромитися.

Хвальні Управи всіх українських організацій! Створіть у Ваших організаціях "Референтури Української Родини" проти зростання мішаних шлюбів і для допомоги в закладанні українських родин, як теж для привертання до українства всіх тих, які вже с мішаними подружжями, і їхніх нащадків, коли вони відстали від нас. Таке привертання можна досягнути тільки тактом, вирозумілістю і любов'ю.

Хвальні Редакції українських часописів і періодиків! Активно включіться проти зростання мішаних вінчань та поширюйте ідею творення українських родин. Поміщуйте не лише надслані Вам на цю тему матеріали, але також редакційні статті.

Велимишановні провідні громадські діячі і діячки! Не приглядайтеся безчинно до того, як українська мова пропаде для наших Церков і нашого народу, та не обмежуйтеся тільки до бідкання над тим нещастям, а робіть щось проти того, кожний і кожна чинить те, що серед Вашого оточення та в міру Ваших сил і можливостей с потрібне та доцільне. Відражайте нашу мову від мішаних вінчань і заохочуйте її до одружвання зі своїми, а в разі потреби радьте їй звертатися до "МЕТИ".

Дорогі Українці і Українки у всіх країнах гоза Рідними Землями! Станьмо всі разом, без винятку, проти зростання мішаних вінчань та допомагаймо нашим молодим людям закладати українські родини, а рівночасно старайтесь всі привертати до українства нашим тактом, вирозумінням і любов'ю тих наших людей, що вже с мішаними подружжями, і їхніх нащадків, які відстали від нас. Усі ми належимо до великого, майже 50-мільйонного народу, тож гордімся тісно приналежністю, будьмо гідні її та не відіркаймося її через мішані подружжя. Наш поневолений, але нескорений народ в Україні потребує нашої допомоги для здобуття людських прав, свободи й суверенності, а не нашого релігійного й національного самознищення через мішані подружжя.

ДРУГИЙ КОНГРЕС СКВУ

Торонто, Канада, 1 — 4 листопада 1973 р.

АДРЕСИ "МЕТИ"

ЦЕНТРАЛЬНОГО БЮРА УКРАЇНСЬКИХ ПОДРУЖ

Централа:

"Meta", 1321 West Lindley Ave., Philadelphia, Pa., 19141, USA.

Відділи:

● "Meta", c/o Mr. Omelan M. Tyshownycky, 1009 Adelante Ave., Los Angeles, Calif., 90042, USA.

● "Meta", c/o Mrs. Nastia Hnatiuk, 11499 Cantinen-

tal St., Warren, Mich., 48089, USA.

● "Meta" Executive Communittee, P. O. Box 497, Sta. "D", Toronto, Ont., Canada.

● "Meta", c/o Mr. Denys Klymenko, 2 Lake Ave. Cardiff St., NSW, 2285, Australia.

● "Meta", 9 rue Casimie — Branier, 38.000 Grenoble, France.

● "Meta", c/o Mykhaylo Zakharchuk, 49 Linden Gardens, London W 2-4HG, Great Britain.

СПИСОК ОРГАНІЗАЦІЙ ТА УСТАНОВ ЧЛЕНІВ СКВУ

Чорними малими літерами зазначені ті складові організації, які вповні вплатили річний внесок до СКВУ за 1974 рік в сумі 1,000 дол; великими ясними літерами зазначені ті організації, які вплатили лише частину свого внеску до СКВУ. Всі інші не вплатили нічого.

ЦЕНТРАЛЬНІ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ І КРАЙОВІ ГРОМАДСЬКІ ЦЕНТРАЛИ В ЄВРОПІ

КОМІТЕТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ
УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ
АМЕРИКИ
УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА
РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ В АРГЕНТИНІ
Українсько-Бразильський Координаційний
Комітет
Союз Українських Організацій Австралії
Українська Громада у Венесуелі
Координаційний Осередок Українських
Громадських Центральних і Крайових
Установ в Європі (КОУГЦУ):
Об'єднання Українців в Австрії
Головна Рада Українських Громадських
Організацій у Бельгії
Союз Українців у Великій Британії
Об'єднання Українців у Великій Британії
Об'єднання Українців в Голляндії
Українська Громада в Іспанії
Українська Громада в Італії
Об'єднання Українців у Люксембурзі
Центральне Представництво Української
Еміграції у Німеччині
Об'єднання Українців у Швейцарії
Українська Громада у Швеції
Український Громадський Центральний
Комітет у Франції

УКРАЇНСЬКІ ЦЕРКВИ

Українська Католицька Церква
Українська Православна Церква
Українські Протестантські Церкви

МІЖКРАЙОВІ НАДБУДОВИ

Братство Карпатських Січовиків
Братство Колишніх Вояків 1-ої УД УНА
Братство Українських Січових Стрільців
Всеукраїнське Євангельсько-Баптистське
Братство
Конференція Українських Пластових
Організацій
Координаційний Комітет Українських
Організацій США і Канади за Здійснення
Патріярхату Української Католицької
Церкви
Наукове Товариство ім. Шевченка
Об'єднання Демократичної Української
Молоді
Об'єднання Колишніх Вояків УПА
Об'єднання Українських Академічних
Товариств "Зарево"
Об'єднання Українських Письменників
"Слово"
Світова Федерація Лемків
Світова Федерація Українських Жіночих
Організацій
Світова Федерація Українських Журналістів
Світове Об'єднання Ідеологічно Споріднених
Націоналістичних Організацій
Світове Об'єднання Українських Педагогів
Світовий Український Визвольний Фронт
Союз Українських Жертв Російського
Комуністичного Терору
Союз Українських Студентських Товариств
Європи

Спілка Визволення України
Спілка Української Молоді
Товариство Української Студіюючої Молоді
ім. Миколи Міхновського
Українська Вільна Академія Наук
Українська Народна Поміч
Українське Вільне Козацтво
Українське Євангельське Об'єднання США
і Канади
Українське Католицьке Академічне
Об'єднання "Обнова"
Українське Лікарське Товариство Північної
Америци
Український Визвольний Фонд
Український Золотий Хрест
Український Народний Союз
Український Олімпійський Рух
Український Робітничий Союз
Центральний Союз Українського Студентства

КРАЙОВІ ЦЕНТРАЛІ

КАНАДА

Братство Українців Католиків
КОМІТЕТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ
Ліга Визволення України
Ліга Українських Католицьких Жінок
Молодь Українського Національного
Об'єднання
Народна Фундація ім. Шевченка
Об'єднання Жінок Ліги Визволення України
Об'єднання Лемків Канади
Об'єднання Товариств Сприяння УНРаді
в Канаді
Об'єднання Українських Ветеринарних
Лікарів Канади
Об'єднання Українських Канадських
Професіоналістів і Підприємців
Об'єднання Українських Педагогів Канади
Організація Українок Канади ім. Ольги
Басараб
Пласт, Організація Української Молоді
в Канаді
Союз б. Українських Вояків у Канаді
Союз Гетьманців Державників Канади
Союз Українських Канадських Ветеранів
Союз Українського Студентства Канади
Союз Українців Самостійників
Спілка Українських Журналістів Канади
Суспільна Служба Українців Канади
Товариство Колишніх Вояків УПА в Канаді
УКРАЇНСЬКА СТРІЛЕЦЬКА ГРОМАДА

Українське Євангельсько-Баптистське
Об'єднання Канади
Українське Католицьке Юнацтво
Українське Національне Об'єднання
Українське Технічне Товариство в Канаді

ЗСА

Асоціація Діячів Української Культури
Братство "Броди-Лев"
Братство Українських Січових Стрільців
Злучений Українсько-Американський
Допомоговий Комітет
Карпатський Союз
Ліга Американців Українського Походження
Ліга Православних Українців
Ліга Українських Повстанців
Ліга Української Православної Молоді у ЗСА
Ліга Українців Католиків в Америці
Молодь Української Національності
Об'єднання б. Вояків Українців в Америці
ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ОРГАНІЗАЦІЇ
ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ
Об'єднання Прихильників Визвольної
Боротьби України
Об'єднання Прихильників УНРеспубліки
у ЗСА
Об'єднання Сестрицтв св. Княгині Ольги
Української Православної Церкви у ЗСА
Об'єднання Українських Ветеринарних
Лікарів
Об'єднання Українських Євангельсько-
Баптистських Церков в Америці
Об'єднання Українських Мистців в Америці
Об'єднання Українських Педагогів
Об'єднання Українських Православних
Сестрицтв
Об'єднання Українців Революційно-
Демократичних Перекопань у ЗСА
ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО
ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ
Організація Оборони Лемківщини
Організація Оборони Чотирьох Свобід
України
Смолоскип
Союз Ветеранів Українського Резистансу
Союз Українських Ветеранів
Союз Українських Купців і Промисловців
Союз Українських Студентських Товариств
Америци
Союз Українок Америци
Союз Українців Католиків "Провидіння"
Спілка Українських Журналістів Америци

Товариство "Бойківщина"

Товариство кол. Вояків УПА ім. ген.-хор. Т.
Чупринки в ЗСА

Товариство Правників Українців у ЗСА

Товариство Українських Бібліотекарів
Америци

Товариство Українських Інженерів Америци

Товариство Української Кооперації

Українська Американська Жіноча
Допомогова Асоціація

Українська Гетьманська Організація Америци

Українське Історичне Товариство

Українсько-Американська Асоціація

Університетських Професорів

**УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ
АМЕРИКИ**

Український Музичний Інститут Америци

Українські Американські Ветерани

ПІВДЕННА АМЕРИКА

АРГЕНТИНА

Об'єднання Жінок при Т-ві "Відродження"

Об'єднання Жінок при Т-ві "Просвіта"

Союз Аргентинсько-Українського Студентства

Союз Купців, Промисловців і Підприємців
в Аргентині

Союз Українок Аргентині

Українське Товариство "Відродження"

Українське Товариство "Просвіта"

УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ В АРГЕНТИНІ

БРАЗІЛІЯ

Жіноча Організація при Хліборобсько-
Освітньому Союзі

Організація Українських Жінок у Бразилії

Товариство Прихильників Української
Культури

Українсько-Бразилійський Клуб

Українсько-Бразилійський Координаційний
Комітет

ВЕНЕСУЕЛЯ

Об'єднання Жінок у Венесуелі

Українська Громада у Венесуелі

АВСТРАЛІЯ

Союз Українок Австралії

Союз Українських Організацій Австралії

Українська Антибольшевицька Ліга
в Австралії й Новій Зеландії

ЄВРОПА

АВСТРІЯ

Координаційна Рада Українських Організацій
в Австрії

Об'єднання Українців в Австрії

Український Жіночий Союз (Відень)

БЕЛЬГІЯ

Головна Рада Українських Громадських
Організацій в Бельгії

Конфедерація Українських Вільних
Професійних Спілок

Об'єднання Українок у Бельгії

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

Об'єднання Бувших Вояків Українців
у Великій Британії

Об'єднання Українців у Великій Британії

Організація Українських Жінок у Великій
Британії

Організація Української Молоді при ОУУВБ

Організація Українців у Великій Британії

Союз Українців у Великій Британії

Спілка Українських Учителів та Виховників
у Великій Британії

Товариство Сприяння УНРаді у Великій
Британії

Товариство Українських Жінок ім. Олени
Теліги в Англії

ГОЛЯНДІЯ

Об'єднання Українців у Голляндії

ЕСПАНІЯ

Українська Громада в Еспанії

ІТАЛІЯ

Українська Громада в Італії

ЛЮКСЕМБУРГ

Об'єднання Українців у Люксембурзі

НІМЕЧЧИНА

Об'єднання Українських Жінок в Німеччині

Союз Українців — Воєнних Інвалідів

Центральне Представництво Української
Еміграції у Німеччині

ФРАНЦІЯ

Союз Українок Франції
Український Громадський Центральний
Комітет у Франції
Українська Національна Єдність у Франції

ШВАЙЦАРІЯ

Об'єднання Українців у Швейцарії

ШВЕЦІЯ

Українська Громада у Швеції

АДРЕСИ КРАЙОВИХ ГРОМАДСЬКИХ ЦЕНТРАЛЬ В ЕВРОПІ

АВСТРІЯ

Об'єднання Українців в Австрії
Vereinigung der Ukrainer in Osterreich
4 Vogelweiderstrasse
Innsbruck, Tirol
Austria

Координаційна Рада Українських Організацій
в Австрії

Ukrainische Zentralhilfsvereinigung
с/о Dr. S. Naklowytsch
1090 Wien XX,
Dresdnerstrasse 124/19
Austria

БЕЛЬГІЯ

Головна Рада Українських Громадських
Організацій в Бельгії

HRUHOB
Comite Central
72, Blvd. Charlemagne
1040 Bruxelles
Belgique

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

Союз Українців у Великій Британії
Association of Ukrainians in Great Britain
49 Linden Gardens
London, Great Britain W2 4HG

Об'єднання Українців у Великій Британії
Federation of Ukrainians in Great Britain
78 Kensington Park Rd.
London W 11, Great Britain

ГОЛЛЯНДІЯ

Об'єднання Українців у Голляндії
Bond van Oekrainers in Nederland
Pelikaanstraat
26 Losser (ov)
Nederland

ЕСПАНІЯ

Українська Громада в Еспанії
La Comunidad de Ucrainianos en Espana
Cea Bermudez 43, 7B Madrid 3,
Espana

ІТАЛІЯ

Українська Громада в Італії
Associazione Degli Ukraini in Italia
s/o Padre Saba Romano
Via Marsala 42
Roma, Italia

ЛЮКСЕМБУРГ

Об'єднання Українців у Люксембурзі
Association Ukrainienne au Grand Duche
de Luxembourg
42 Av. Berchem
Luxembourg

НІМЕЧЧИНА

Центральне Представництво Української
Еміграції у Німеччині
Zentralvertretung der Ukrainischen Emigration
8 Munchen 2
Dachauerstrasse 9/II
W. Germany

ФРАНЦІЯ

Український Громадський Центральний
Комітет у Франції
Comite Central des Organisations Ukrainiennes
en France
186 Blvd. St. Germain
Paris VI, France

ШВАЙЦАРІЯ

Об'єднання Українців у Швейцарії
Vereinigung der Ukrainer in Suisse
s/o Hern Osyp Beran
4059 Bazel
Zur Gempenflug 74
Suisse

ШВЕЦІЯ

Українська Громада у Швеції
Ukrainska Sallskapet
Box 32,
101 20
Stockholm 1
Sweden

СПИСОК ДАТКІВ НА ФОНД СКВУ,

що вплинули до Президії СКВУ в Торонті за час від 1 червня 1974 р. до 31 жовтня 1974 р.

З КАНАДИ

В. Кліш, Торонто 100.00
По 50.00

В. Н. Бодуйкевич, Торонто, Є. Борис, Торонто, о. В. Вінявський, Едмонтон, Н. Граб, Монтреаль, Д. Гүлей, Торонто, Ірина Дувало, Торонто, Е. Дүмін, Торонто, М. Козак, Торонто, І. Курилів, Торонто, М. Мороз, Торонто, Ляриса Мүрович, Пікерінг, Онтаріо, М. Шафранюк, Торонто, Михайло і Анна Янчүри, Торонто, П. Яцик, Торонто, дост. Іван Яремко, Торонто.

По 35.00

Адам Бабич, Торонто, Теодозій Бурко, Місісага, о. Ярослав С. Гайманович, Монтреаль, Т. Проців, Торонто.

По 30.00

О. Антоневич, Ошава, Стефан Гаврилюк, Порт Колборн, Онтаріо, О. Кіцула, Савтгемптон, Онтаріо, Федір Лойко, Торонто, В. Мальований, Редвотер, Альберта, А. Назарчук, Торонто, о. Петро Петришин, Редвотер, Альберта, д-р Зоя Плітас, Торонто, Панас Ткаченко, Бімсвіл, Микола Хархаліс, Торонто.

По 25.00

Андрій Авраменко, Летбрідж, Альберта, д-р Ю. Бабій, Іслінгтон, Іван Балаган, Торонто, Мирон Балич, Ріджайна, Мирон Барабаш, Торонто, Михайло Бойко, Едмонтон, Микола Брик, Йорктон, Саскачеван, Ігор Велигорський, Вестон, Онтаріо, Євгенія Вербицька, Торонто, Василь Верига, Торонто, д-р І. Винницький, Кіченер, Адам Влодарчук, Лімінгтон, Онтаріо, С. Гамула, Сарнія, Тарас Гарас, Ст. Кетеринс, о. Петро Гардибала, Йорктон, Гриць Гошуляк, Вінніпег, о. Михайло Гринчишин, Вінніпег, д-р Євген Гурко, Торонто, Е. Гүцуляк, Торонто, Іван Гүцуляк, Андріо, Альберта, Тетяна Грай, Торонто, А. Гула, Торонто, О. Джулінський, Торонто, М. Домгалська, Іслінгтон, Василь Дүмін, Торонто, о. Роман Закревський, Гімлі, Манітоба, С. Заходняк, Торонто, Василь Зробок, Торонто, Павло Іванів, Торонто, Інститут П. Могилі, Саскатун, М. Калавур, Торонто, Йосиф Касюхнич, Ст. Кетеринс, А. Ключас, Іслінгтон, Р. Ковалик, Торонто, М. Когут, Торонто, М. Козарук, Ст. Кетеринс, Т. Ктигор, Торонто,

В. Курилів, Судбури, Петро Лазарович, Едмонтон, Михайло і Марія Ліниця, Ст. Кетеринс, Мирон Лозовський, Торонто, Г. Макогін, Торонто, Калина Мигаль, Торонто, Ф. Милан, Торонто, П. Мігүс, Оттава, Т. Моклович, Віловдейл, Т. Музика, Торонто, М. Нацок, Торонто, Об'єднання Українок Канади, Монтреаль, Філія ОДУМ, Торонто, Д. Олексішак, Торонто, Олена Остафійчук, Летбрідж, Ірина Островська, Д. Падучак, Ст. Томас, Онтаріо, Володимир Паїк, Едмонтон, М. Перейма, Торонто, С. Пилипів, Торонто, Григорій Планида, Гамільтон, С. Ремеза, Оттава, О. Романюк, Місісага, Йосиф Роніш, Монтреаль, П. Саварин, Едмонтон, д-р П. Сайкевич, Віндсор, Николай Сакалок, Торонто, Марія Сеціньська, Торонто, о. Любомир Сивенький, Летбрідж, Б. Синишин, Торонто, Іван і Марта Скиба, Торонто, д-р Володимир Соханівський, Торонто, Союз Українок Канади, Торонто, Володимир Стецүра, Торонто, Іван Тесля, Оттава, Я. Томків, Торонто, Українське Вільне Козацтво, Торонто, Українське Національне Об'єднання, Едмонтон, о. Ю. Федунік, Едмонтон, Кость Фіцик, Ст. Кетеринс, Рома Франко, Саскатун, О. Хабурський, Торонто, о. Іван Черкавський, Дервент, Альберта, о. Ярослав Чиж, Кіченер, Онтаріо, Василь Шаран, Овк Ріджес, Онтаріо, Ілля Шкільник, Торонто, Стефан Шологон, Дургам, Онтаріо, д-р Роман Шольдра, Летбрідж, Павло і Ольга Шульга, Торонто, Сестра Юстина, Торонто, Ганна Янішєвська, Торонто, Дмитро Яремчук, Оттава.

По 20.00

Андрій Данкович, Торонто, В. Гармасій, Віндсор, Я. Максимець, Торонто, Олена Мартинюк, Віндсор, Г. Момотюк, Ст. Клер Біч, Онтаріо, С. Соболецький, Гамільтон, Михайло Стецій, Віндсор, Анна Тяжка, Амгерстбург, Онтаріо.

М. Спольська, Торонто

17.00

По 15.00

о. Степан Гаук, Ошава, Іван Пісоцький, Каледон Іст, Онтаріо, С. Теребуш, Торонто. Е. Тишовницький, Торонто

11.00

По 10.00

В. Довганюк, Торонто, С. Климович, Едмонтон, А. Малкович, Торонто, Марія Мудрик,

Р

Торонто, Стефан Мудрик, Кіченер, д-р Андрій Новосілецький, Торонто, Анна Поліщук, Вестон, А. Третяк, Ст. Гюбер, Квебек, М. Федак, Торонто, Іван Шарван, Ванкувер.

По 5.00

В. Березовський, Торонто, В. Бойко, Торонто, Н. Бундза, Торонто, о. Г. Василів, Едмонтон, М. Волинька, Торонто, М. Гевусь, Торонто, В. Дашко, Торонто, Я. Елїїв, Торонто, Р. Зелений, Віндзор, Б. Кальба, Торонто, Р. Копач, Торонто, В. Мойсяк, Торонто, В. Пінковський, Торонто, Р. Ракочий, Етобікоок, В. Фірман, Торонто, Я. Хоростіль, Торонто, М. Юркевич, Торонто.
І. Лукачів, Торонто 2.00

ІЗ ЗСА

Консисторія Української Православної Церкви, ЗСА 100.00
о. А. Борса, Джерзі Сіті 30.00

По 25.00

о. Павло Бачнівський, Гошен, Інд., Йосиф Біловус, Ворен, Мішіган, о. Богдан Волошин, Ватервліт, Нью-Йорк, Микола Гадзінський, Рочестер, Нью-Йорк, Михайло Герець, Албані, Нью-Йорк, д-р Богдан Гнатюк, Меріон Стейшен, Па., Василь Гіна, Нью Гейвен, Конн., Анатоль Дорошенко, Графтон, Вісконсін, Аша Дубас, Ньюарк, Нью Джерзі, о. Іван Зазворський, Блейклі, Па., Олексій Коновал, Арлінгтон Гайтс, Іліной, Маріян Коць, Джерзі Сіті, Нью Джерзі, Григорій Кузів, Ваяндот, Мішіган, А. Мілянчик, Нью-Йорк, д-р Леонід Мостович, Лексінгтон, Кентакі, Михайло Панасюк, Чікаго, Володимир Савчак, Лонг Айланд Сіті, Нью-Йорк, д-р Олександр Сидоряк, Вієнна, Огайо, Петро Турчин, Ріно, Невада, Український Золотий Хрест, Юрій Храчевич, Блумфілд, Нью-Йорк.
Іван Харамбура, Філядельфія 20.00
А. Дяк, Асторія, Нью-Йорк 13.00
о. С. Клепарчук, Пасаїк, Нью Джерзі 10.00
П. Добош, Рочестер, Нью-Йорк 5.00
М. Сірний, Байонн, Нью Джерзі 2.00
о. П. Швалюк, Чізголм, Мінн. 1.00

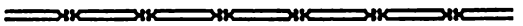
ЕВРОПА

Швейцарія: (дол.)
Богдан Гаврилишин, Женєва 30.00
Англія: (фунти)
Н. Білий, Лечворт 50.00
Т. Данилів, Кавершам 1.00

І. Гурин, Енфілд 12.50
М. Полюга, Лондон 7.50
Бельгія: (белг. фр.)
о. Іван Кіт, Шарлеруа 1,000
Франція: (фр. фр.)
В. Андрущак, Гренобль 75
Сестри Служебниці, Париж 80
Німеччина: (дол.)
д-р Володимир Арваї, Ролінген 1.83
д-р Іван Гриньох, Нарінг 20.00
Василь Ісаїв, Аахен 41.80
Австралія: (австр. дол.)
о. Н. Плічковський, Проспект, австрал. 5.00
о. Дмитро Сенів, Окюннор 20.00
о. Олександр Теодорович, Окюннор 20.00
В. Чаплинський, Літгов 10.00

● Усім жертводавцям щиро дякуємо за їхні датки на фонд СКВУ. Дальші датки на фонд СКВУ прохаємо посилати, подаючи свою докладну адресу, на адресу Канцелярії Президії СКВУ в Торонті:

World Congress of Free Ukrainians
2200 Yonge St., Suite 1701
Toronto, Ont., Canada M4S 2C6
Telephone: (416) 481-4611

**ЗАКЛИК КОМІТЕТУ ОБОРОНИ
ВАЛЕНТИНА МОРОЗА**

● Оцим звертаємося до всього українського громадянства із щирим закликом далі складати свої датки на потреби оборони Валентина Мороза, Леоніда Плюща і інших наших героїських нескорених в СССР. Акція оборони наших політ. в'язнів в СССР, як це видно із статей у цій справі М. Липовецького і Ю. Шмика, поміщених в цьому номері, розгортається у Вільному Світі щораз то ширше, а все це опричиняє негайну потребу поважних фінансових засобів.

● Грошові датки для Комітету Оборони Валентина Мороза при СКВУ в Торонті просимо висилати чеками або грошовими переказами, подаючи свою докладну адресу, на адресу Комітету:

Committee for the Defence of Valentyn Moroz
2200 Yonge Street, Suite 1701,
Toronto, Ontario, Canada, M4S 2C6.

Подаємо теж адреси Комітету Оборони Валентина Мороза у США:

Committee for the Defence of Valentyn Moroz
P. O. Box 40121, Palisades Sta., Washington, D. C. 20016
або
2 East 79th Street, New York, N. Y. 10021, USA

UKRAINE IN THE SEVENTIES

edited by

PETER J. POTICHNYJ

**Papers and Proceedings of the McMaster Conference
on Contemporary Ukraine. October, 1974.**

This is the only source book available that provides comprehensive, up-to-date information about contemporary Ukraine. The main topics covered are: resource development, economics, sociology and demography, non-Ukrainian nationalities, party, state and society and Ukrainian studies in the West.

The contributors include: J. Armstrong, B. R. Bociurkiw, Z. Gitelman, G. Hodnett, V. Holubnychy, W. Isajiw, G. F. N. Luckyj, O. Pritsak, I. L. Rudnytsky, R. Szporluk, and W. S. Tarnopolsky.

Large format paperback: 355 pages, including numerous maps and tables.

Price: \$6.95 (no postage or handling charges).

Published 1975 by **Mosaic Press.**

For copy write to:

**World Congress of Free Ukrainians
2200 Yonge St., Suite 1701
Toronto, Ontario, Canada
M4S 2C6**